SOLVA

INTERGEMEENTELIJK SAMENWERKINGSVERBAND
VOOR RUIMTELIJKE ORDENING EN SOCIO-ECONOMISCHE EXPANSIE

STRIJPEN – BEISLOVEN

OMGEVINGSAANLEG

ARCHEOLOGIENOTA – 2017B257

Poulain M., Pede R., Deschepper E., Buckens M. & Cherretté B.

SOLVA-ARCHEOLOGIERAPPORT NR 94

Colofon

Project:
Strijpen Beisloven, omgevingsaanleg. Archeologienota (bureauonderzoek)
Projectcode – 2017B257
Projectnaam: 17-STR-BSL
SOLVA Archeologierapport 94

Opdrachtgevers:
Stad Zottegem
Gustaaf Schockaertstraat 7
9620 Zottegem
Tel: 09 364 65 00

Uitvoerder:
SOLVA
Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor ruimtelijke ordening en socio-economische expansie
Gentsesteenweg 1B
9520 Vlierzele
Tel: 053/64 65 20

Auteurs:
Maxime Poulain (tekst)
Ruben Pede (erkend archeoloog)
Ewoud Deschepper en Marieke Buckens (kaartmateriaal)
Sigrid Klinkenborg en Evelien Taelman (controleboringen)
Bart Cherretté (redactie)

Bewaarplaats archeologisch ensemble:
Erkend onroerend erfgoeddepot SOLVA Archeologisch depot
Industrielaan 25B, 9320 Erembodegem
archeologie@so-lva.be
Tel: 053/64 65 36

Wettelijk depotnummer: D/2017/12.857/31

SOLVA

Afbeelding voorblad: Bysselhoven op de Ferrariskaart.

Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOLVA. Alle foto's, tenzij anders vermeld: © SOLVA.

Inhoudsopgave

Samenvatting 4

1. Planmatige context 4
2. Wettelijk kader 4
3. Resultaten 4

Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek 6

1. Beschrijvend gedeelte 6

1.1. Administratieve gegevens 6

1.2. De archeologische voorkennis 8

1.3. De onderzoeksopdracht 9

1.4. Een beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek 19

2. Assessmentrapport 20

2.1. Methoden, technieken en criteria 20

2.2. Een beschrijving van het assessment van de vondsten 20

2.3. Een beschrijving van het assessment van de stalen 20

2.4. Conservatie-assessment 20

2.5. Assessment van de sporen 20

2.6. Assessment van het onderzochte gebied 21

2.7. Evaluatie van de onderzoeksvragen en potentieel op kennisvermeerdering, en de aard en waardering daarvan 46

2.8. Beschrijving van de kaders waarbinnen het potentieel op kennisvermeerdering geëxploiteerd moet worden 49

2.9. Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek 50

2.10. Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek 51

2.11. Bibliografie 52

3. Bijlagen 54

3.1. Plannen of figurenlijst 54

3.2. Fotolijst 55

3.3. Lijst van de bijlagen 55

Samenvatting

1. Planmatige context

Stad Zottegem wenst, in het kader van de **reconversie** van het voormalig buurtschooltje en bijhorend terrein (ten zuiden van de Beislovenstraat, ten noorden van de Bettelhovebeek en doorsneden door de Leirensweg), het projectgebied heraan te leggen tot natuur- en milieu-educatief centrum met avontuurlijk-natuurlijk **speelpark**.

2. Wettelijk kader

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige vergunningsaanvraag** voor heraanleg van de omgeving. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.[1]

3. Resultaten

SOLVA voerde in opdracht van Stad Zottegem het voorgeschreven archeologische (voor)onderzoek uit. Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota is een **bureauonderzoek** uitgevoerd.

De **werken** zullen een **zeer beperkte impact** hebben op de ondergrond. Het overgrote deel van de effectieve bodemingrepen is zeer oppervlakkig. Uit **controleboringen** blijkt dat deze, met één enkele uitzondering, niet aan het niveau raken waarop eventuele archeologische sporen zichtbaar kunnen worden. Enkel de aanleg van de poel in de noordwestelijke hoek vormt een bodemingreep die tot een archeologisch niveau kan reiken. Het gaat echter ruimtelijk gezien om een beperkte ingreep (144 m², uitgraving onder talud).

In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de huidige Leirensweg**, aanwezig. Het toponiem 'beisloven', refererend naar de heren van Benselhove, duidt er echter op dat de wijdere omgeving zeker in gebruik was sinds de volle middeleeuwen. **Historische bewoning** heeft zich echter steeds geconcentreerd **ten zuiden van de Bettelhovebeek**. De aanwezigheid van een omgrachte site, kasteelhoeve met bijhorende watermolen en het Egmontkasteel met zijn voorlopers dienen als beste illustratie van deze volmiddeleeuwse en recentere antropogene aanwezigheid.

Ten noorden van de Bettelhovebeek, waar het projectgebied zich bevindt, zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid veel zeldzamer. Uit de cartografische studie blijkt het gebied (op één enkele, mogelijk fout gegeorefereerde uitzondering na) volledig **vrij** lijkt te zijn **van historische bebouwing**. Er zijn in de (ruime) omgeving enkele vindplaatsen uit de metaaltijden en de Romeinse periode gekend. Deze situeren zich echter in een andere landschappelijk positie (drogere, hoger gelegen gronden) en niet in de **waterzieke gronden** van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als bos en/of weiland. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig zijn, al is dit eerder weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten

[1] Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0 van 1 januari 2017.

dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. **Enkel watergebonden structuren** (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek. Het waterzieke karakter van de gronden werd bevestigd door enkele archeologische proefputten net ten zuiden van de beek. Indien toch oudere archeologische sporen zouden voorkomen, dan zijn deze ofwel bedekt onder **beekafzettingen** – en worden deze niet geraakt door de oppervlakkige werken - ofwel aangetast door **erosie**.

Dit, in relatie tot de geplande werken die oppervlakkig zijn van aard, of zeer beperkt zijn in de ruimte, maakt dat **bijkomend archeologisch onderzoek hier niet relevant** is.

Een eventueel verder onderzoek zou slechts een beperkt(e) ruimtelijk inzicht (**kleine en oppervlakkige ingrepen**) en interpretatie kunnen bieden op aanwezige archeologische sporen/sites als die al zouden aangesneden worden. Het **potentieel op kennisvermeerdering** is in deze puntlocaties dan ook eerder **gering tot onbestaande** en een verder(e) archeologisch vooronderzoek/opvolging van de werken lijkt dus, kosten-baten beschouwd, niet aangewezen.

Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode: 2017B257
Sitecode: 17-STR-BSL
Wettelijk depotnummer: D/2017/12.857/31
Naam en erkenningsnummer erkende archeoloog: SOLVA OE/ERK/Archeoloog/2015/00038
Locatie: Oost-Vlaanderen, Zottegem, Beislovenstraat, (figuur 1-2, foto 1-3)
Bounding box: punt 1: x=110231,07 / y=174034,77; punt 2: x=110593,56 / y=173865,50
Kadastrale gegevens: 8e afdeling, sectie A, nrs 613A, 794E, 826T6, 826H6, 826B7, 826/2B, 826/2A, 826S3, 826C7, 826/2
Oppervlakte van de bodemingreep: 1,862 ha
Topografische kaart: zie figuur 2 en 11
Naam betrokken actoren en specialisten:
-Erkend archeoloog: Ruben Pede (OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/00063)
-Tekst: Maxime Poulain
-Aanmaak kaartmateriaal: Ewoud Deschepper en Marieke Buckens
-Controleboringen: Sigrid Klinkenborg en Evelien Taelman
-Redactie: Bart Cherretté
Wetenschappelijke advisering:
Niet van toepassing

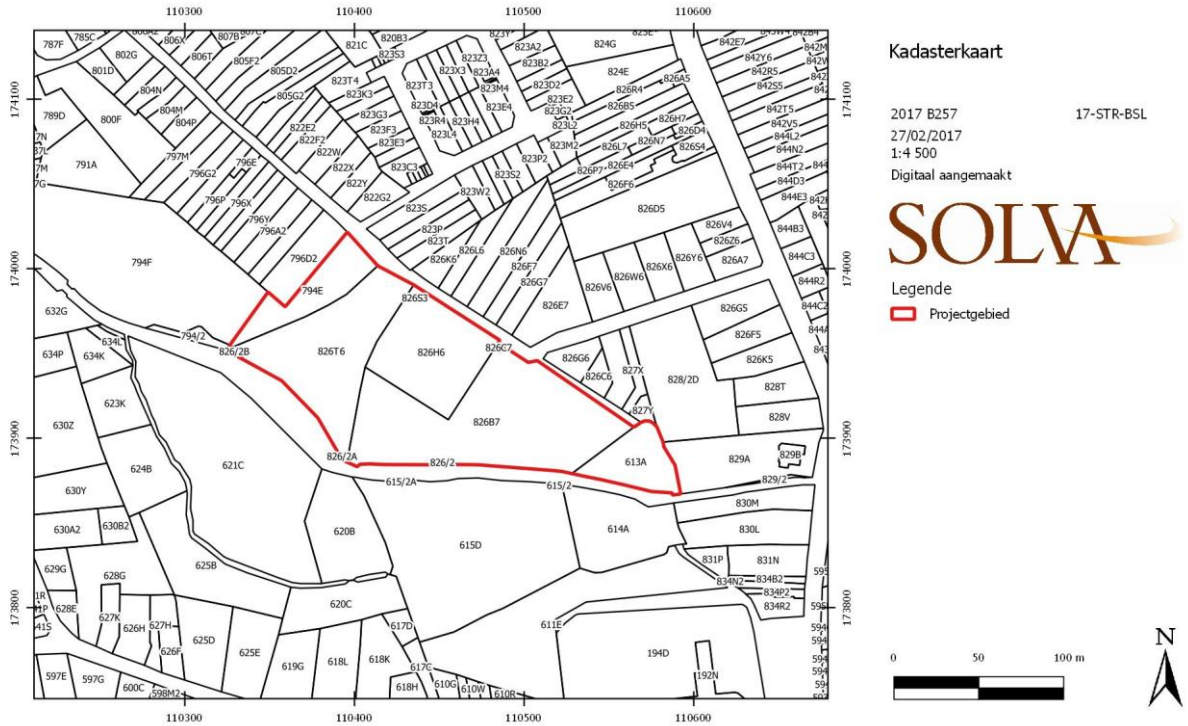

Figuur 1. Uittreksel van het kadastraal plan met de situering van het onderzoeksgebied (AGIV, geraadpleegd via WMS)

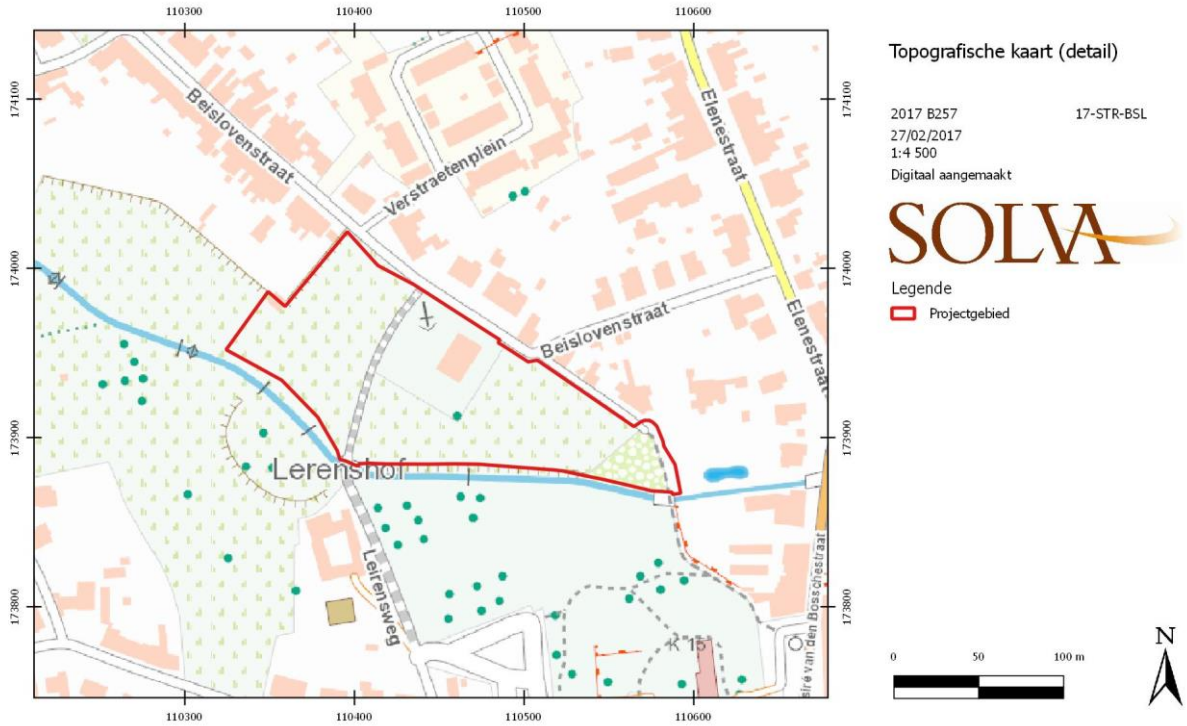

Figuur 2. Detail van de topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (AGIV, geraadpleegd via WMS)

Foto 1. Luchtopname van het onderzoeksgebied (AGIV, geraadpleegd via WMS)

Foto 2. Foto van de bestaande situatie (Google Streetview, september 2009). Zicht naar het noorden vanuit het zuidelijke punt van het projectgebied (Leirensweg).

Foto 3. Foto van de bestaande situatie (Google Streetview, september 2009). Zicht naar het zuiden van op de hoek van de Leirensweg met de Beislovenstraat.

1.2. De archeologische voorkennis

Er zijn **geen archeologische sites gekend** binnen het projectgebied. Voor het archeologisch kader van de wijdere omgeving, verwijzen we naar hoofdstuk 2.6.3.

1.3. De onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling:

Het **bureauonderzoek** ten behoeve van de vergunningsaanvraag voor de werken heeft tot doel om op basis van bestaande bronnen informatie te verzamelen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken en bewaringstoestand ervan, de relatie met het landschap, de waarde ervan en de wijze waarop met het terrein moet omgegaan worden bij de geplande bodemingrepen. Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?
- Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel?
- Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

1.3.2. De randvoorwaarden:

Niet van toepassing.

1.3.3. Beschrijving van de geplande werken:

Stad Zottegem wenst, in het kader van de **reconversie** van het voormalig buurtschooltje en bijhorend terrein (ten zuiden van de Beislovenstraat, ten noorden van de Bettelhovebeek en doorsneden door de Leirensweg), het projectgebied heraan te leggen tot natuur- en milieu-educatief centrum met avontuurlijk-natuurlijk **speelpark**.

Deze nota heeft betrekking op de omgevingsaanleg daartoe. Deze heraanleg gaat gepaard met beperkte ophogingen, afgravingen, lichte constructies, afbraak, rooi en aanplantingen.

Het project bestaat uit de uitbraak van een aantal bestaande verhardingen en gedeeltelijke verwijdering van bestaande beplanting. Een nieuw park wordt hierbij aangelegd, waarin een 12-tal avontuurlijke, groene ‘speelimpulsen’ zijn voorzien. Deze gaan gepaard met reliëfwijzigingen en zijn opgebouwd uit duurzame materialen (vnl. hout). Ook de paden worden heraangelegd (o.a. met gebruik van waterdoorlatend granulaat). Deze herinrichting dient de toegankelijkheid tot het park te verbeteren voor rolstoelgebruikers en buggy’s. Ten slotte wordt een oud paardenschuilhok heringericht tot buitenklas.

Het projectgebied

Het projectgebied omvat het terrein tussen het Kasteelpad, de Beislovenstraat en de Bettelhovebeek en wordt doorsneden door de Leirensweg.

De bestaande toestand

Het projectgebied bestaat vandaag uit verruigd grasland, plaatselijk met bomen en struikgewas. Langs de westzijde van het terrein bevindt zich een voormalig houten paardenschuilhok en op de hoek van de Leirensweg met de Beislovenstraat is een kapelletje te situeren. Ten oosten van de Leirensweg bevindt zich ten slotte een vervallen schoolterrein, omgeven door een afrastering en betontegels en -straatstenen. Hoewel deze laatste worden uitgebroken (zie bijlage 4), maakt de opwaarding van dit schoolgebouw geen deel uit van het huidige vergunningsaanvraag.

De ontworpen toestand

*Zie **figuren 3-8** en **bijlagen 1-6** voor grondplannen en profielen van de ontworpen toestand voor het Beislovenpark.*

In onderstaande worden de werken die gepaard gaan met een bodemingreep opgesomd. Wanneer sprake is van een 'terreineenheid', dan slaat dit op de zones zoals deze zijn uiteengezet in het beheerplan[2] en afgebeeld op figuur 3 en bijlage 1. Om enige structuur in de oplijsting van werken te brengen, worden de bodemingrepen verdeeld in 5 categorieën (opbraak, aanplanting, ophoging, uitgraving en constructie).

Opbraak bestaande toestand (figuur 6, bijlage 4)

- terreineenheid 1: omvat de verwijdering van vier bestaande betonpalen. De diepte van deze ingreep wordt niet gespecifieerd, maar blijft ons inziens beperkt tot het gabarit van de eerdere werken.

- terreineenheid 16: afbreken van 317 lm afrastering langs Leirensweg en vervallen schoolgebouw. De diepte van deze ingreep wordt niet gespecifieerd, maar blijft ons inziens binnen het gabarit van de eerdere werken.

- opbreken grindverharding (332 m²) van de bermen langsheen de Beislovenstraat. De diepte van deze ingreep wordt niet gespecifieerd, maar blijft ons inziens beperkt tot het gabarit van de eerdere werken.

- opbreken betontegels- en straatstenen (748 m²) rondom het vervallen schoolgebouw. De diepte van deze ingreep wordt niet gespecifieerd, maar blijft ons inziens beperkt tot het gabarit van de eerdere werken.

- rooien van bomen:

    - terreineenheid 3 (niet aangegeven op figuur 3/bijlage 1, jonge bosje in de zuidoostelijke hoek van het park (blauwe vlek oost, terreineenheid 12): omvat het kappen van bomen ter hoogte van de aan te leggen speelheuvel (ophoging).

    - terreineenheid 7: rooien van enkele stukken bestaande heg op verschillende locaties in het park.

    - terreineenheid 8 (niet aangeduid op figuur 3/bijlage 1, maar te situeren ter hoogte van aan te leggen keermuur uit terreineenheid 18, zie constructie): omvat het rooien van een essenrij, ten oosten van voormalig schoolgebouw.

Aanplanting (figuur 3, bijlage 1)

- terreineenheid 4: omvat het aanplanten van een kers (*Prunus avium*) bij het kapelletje van de Leirensweg, met inbegrip van bijhorende kniepalen en boombanden.

- terreineenheid 7: omvat het aanplanten van vijf hoogstammen, voorzien van boombanden en kniepalen.

Uitgravingen (figuur 5, bijlage 3)

- terreineenheid 10 (220 m²): omvat het ontzoden (5 cm graszoden) en het omploegen van de naakte bodem.

- terreineenheid 12 (343 m²): omvat het afplaggen (tot maximum 5 cm) met een tandeloze bak. De plaggen worden gebruikt om de speelheuvel aan te leggen (zie doorsnede C op figuur 5, bijlage plan 3).

[2] Verfaille, 2016.

- terreineenheid 13 en 17 (1884 m²): omvat het ondiep afgraven van de bouwvoor (20 cm) met tandeloze bak (zie doorsnede C op figuur 5, bijlage plan 3).

- terreineenheid 17 omvat verder ook de uitgraving van een poel in de oostelijke hoek van het projectgebied (144 m²). Deze poel wordt in de communicatie en (beheer)plannen soms ook als 'moeras' benoemd. Om verwarring te vermijden wordt hier consequent voor 'poel' geopteerd. Deze uitgraving verloopt volgens een talud, op zijn diepste punt is deze 1,15 m (zie doorsnede A op figuur 5, bijlage plan 3). Het glooiend profiel van de poel maakt dat de eigenlijke impact op het bodemarchief minder is dan de genoemde oppervlakte.

- zandwerkplaats (ca. 40 m²): uitgraving tot op diepte van ca. 50 cm en opvulling met zand (zie doorsnede D op figuur 5, bijlage plan 3).

Ophogingen (figuur 5, bijlage 3)

- speelheuvel (110 m²): ophoging tot maximale hoogte van circa 2 m (zie doorsnede C op figuur 5, bijlage plan 3).

- kinderhoek (73 m²): ophoging tot maximale hoogte van 1,2 m (zie doorsnede D figuur 5, bijlage plan 3).

- arena (140 m²): wordt in (beheers)plannen soms ook 'amfitheater' genoemd, om enige verwarring te vermijden, wordt hier consequent voor 'arena' gekozen, ophoging tot maximale hoogte van 2 m (zie doorsnede D op figuur 5, bijlage plan 3). Gaat eveneens gepaard met constructie (zie onder).

- bermen langs de straatkant (320 m²): opbreken van de grindverharding en vervangen door talud van circa 50 cm tot 1 m (zie doorsnede C op figuur 5, bijlage plan 3).

Constructies figuur 4, 8 en 7, bijlage 2, 5, 6

- terreineenheid 18: omvat het bouwen van een keermuur (ca. 35 lm) ten oosten van het vervallen schoolgebouw. Deze gaat 10 cm de bodem in en is vervolgens gefundeerd op een waterdoorlatend granulaat met 15 cm dikte en een laag geotextiel. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt aldus 25 cm (zie figuur 4, plan 2).

- halfverhard pad (312 m²): 120 cm breed, bestaat uit 6 cm halfverharding en 25 cm waterdoorlatend granulaat en laag geotextiel als fundering. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt bijgevolg 31 cm (zie figuur 8, plan 6).

- buitenklas (ca. 40 m²): bestaat uit betontegel (30x30x4 cm), gefundeerd op straatlaag (ongebonden, zuiver gewassen rivierzand, 2 cm) en 10 cm waterdoorlatend granulaat. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt bijgevolg 16 cm (zie figuur 8, plan 6).

- performanceplek annex vuurplek (3,14 m²): bestaat uit een betonverharding (10 cm), gefundeerd op een waterdoorlatend granulaat van 15 cm dikte en een laag geotextiel. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt bijgevolg 25 cm (zie figuur 4, plan 2).

- arena (ca. 21 m²): bestaat uit een laag betontegels (30x30x4 cm) en is vervolgens gefundeerd op een waterdoorlatend granulaat van 25 cm en een laag geotextiel. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt bijgevolg 29 cm (zie figuur 4, plan 2).

- picknickplek: 1 picknicktafel in noordelijke hoek (80 cm breed), bestaande uit betontegels (30x30x4 cm) die 1 laag de bodem in gaan en gefundeerd zijn op een waterdoorlatend granulaat van 15 cm dikte. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt bijgevolg 19 cm (zie figuur 4, plan 2).

- zitbanken (150 cm lang): 8 exemplaren verspreid in het park, bestaande uit betontegels (30x30x4 cm) die 1 laag de bodem in gaan en gefundeerd zijn op waterdoorlatend granulaat van 15 cm dikte. De totale dikte van de bodemingreep bedraagt bijgevolg 19 cm (zie figuur 4, plan 2).

- vlonders: op enkele puntlocaties, voornamelijk in zuidoostelijke hoek, maar ook langs de Bettelhovebeek en aan de 'poel', gefundeerd op palen met doorsnede 120 x 120 mm en variabele lengte. Verder te funderen met magere beton indien de draagkracht van de bodem onvoldoende blijkt. Exacte impact dus niet te berekenen maar sowieso beperkt (zie figuur 7, plan 5).

Samenvattend:

Samenvattend worden de bodemingrepen ingedeeld in i) deze met een effectieve, nieuwe verstoring, ii) deze met een zeer plaatselijke verstoring en iii) deze waarbij de verstoring hoogstwaarschijnlijk beperkt blijft tot de teelaarde (rekening houdend met bodemtype en beekafzettingen, zie verder in de archeologienota) of het bestaande gabarit.

i) nieuwe verstoring

- aanleg van poel: een oppervlakte van 144 m² wordt onder talud verdiept tot maximaal 115 cm.

ii) zeer plaatselijke verstoring

- rooien en nieuwe aanplantingen: boomputten betekenen een zeer plaatselijke verstoring maar blijven grotendeels binnen de teelaarde.

- bouw zandwerkplaats (ca. 40 m²): 50 cm diep.

- aanleg vlonders: verstoring afhankelijk van plaatselijke situatie, sowieso zeer beperkt (palen met doorsnede 120 x 120 mm).

iii) verstoring beperkt tot teelaarde of bestaand gabarit

- opbraak van de bestaande toestand (betontegels-, -straatstenen en -palen, afrastering en grindverharding) blijft binnen het bestaand gabarit (317 lm, 1080 m²).

- afgraven/afplaggen/ontzoden (2447 m²): beperkt tot maximum 20 cm.

- keermuur (ca. 35 lm): 25 cm diep.

- performanceplek (3,14 m²): 25 cm diep.

- wandelpad (312 m²): 31 cm diep.

- buitenklas (ca. 40 m²): 16 cm diep.

- arena (ca. 21 m²): 29 cm diep.

- picknickplek (1 exemplaar): 19 cm diep.

- zitbanken (8 exemplaren): 19 cm diep.

Aangezien de reliëfwijzigingen beperkt zijn, het terrein quasi onverhard blijft en paden in waterdoorlatend materiaal aangelegd worden, hebben de werken een te verwaarlozen invloed op het watersysteem.

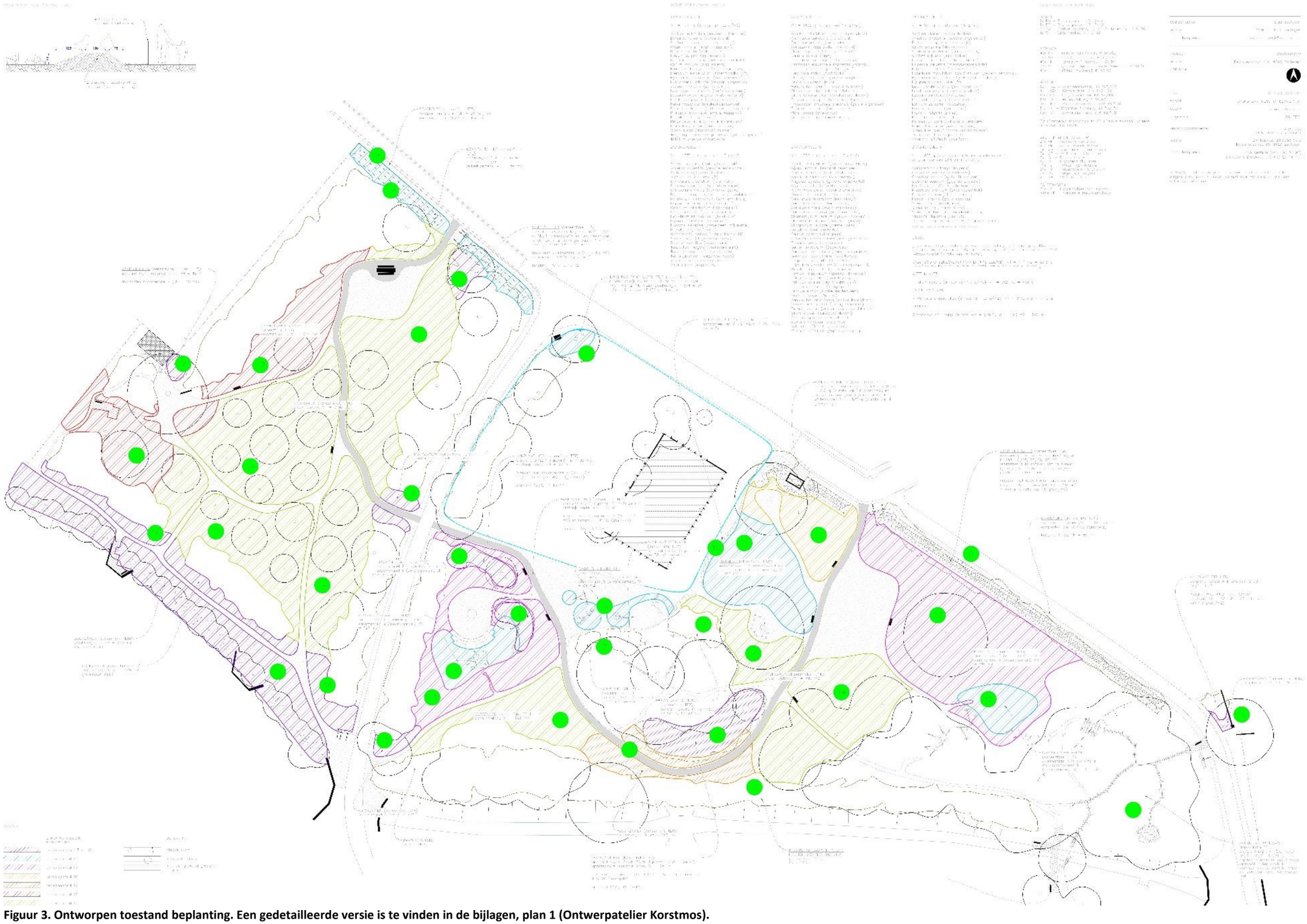

Figuur 3. Ontworpen toestand beplanting. Een gedetailleerde versie is te vinden in de bijlagen, plan 1 (Ontwerpatelier Korstmos).

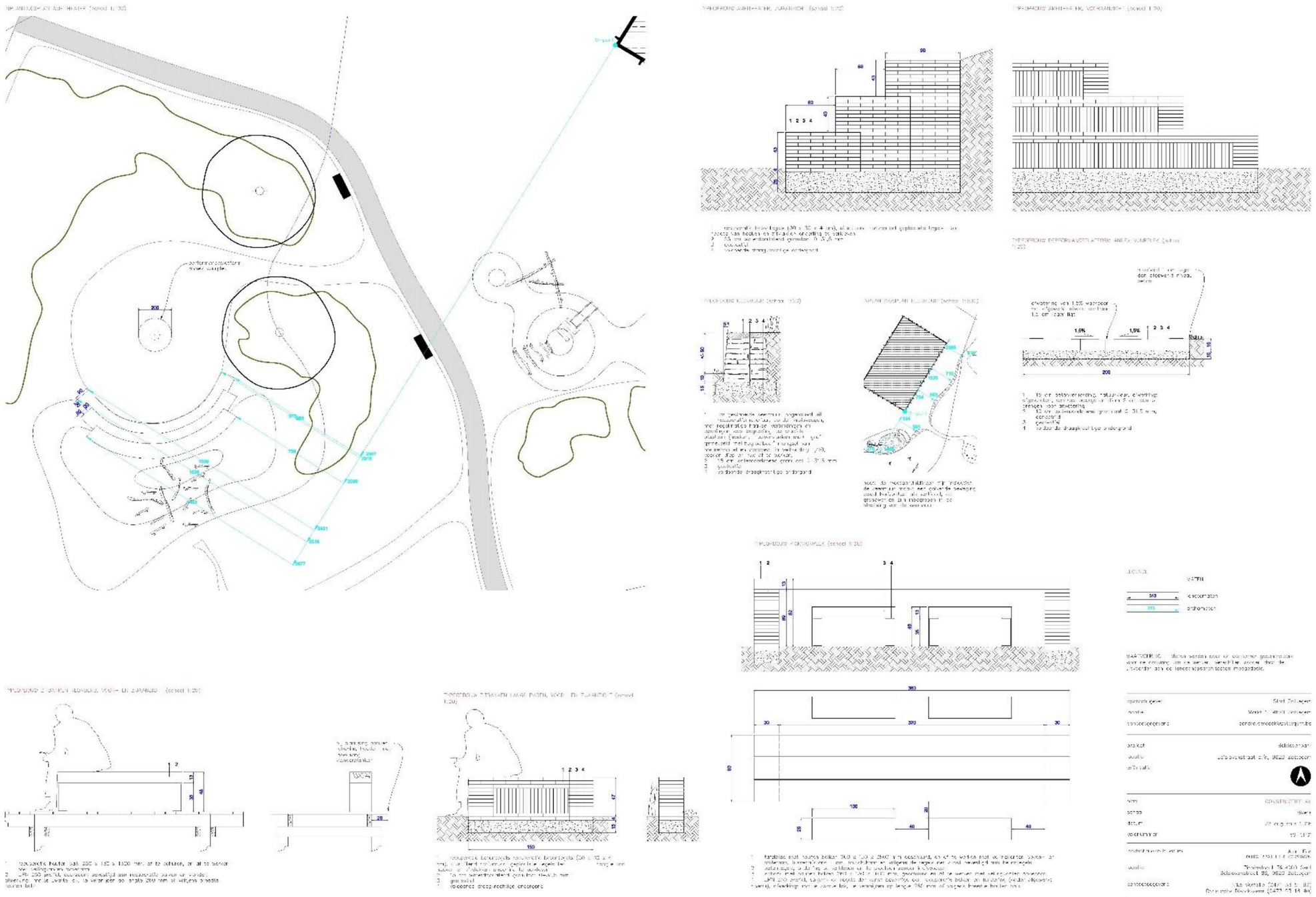

Figuur 4. Ontworpen toestand constructie. Een gedetailleerde versie is te vinden in de bijlagen, plan 2 (Ontwerpatelier Korstmos).

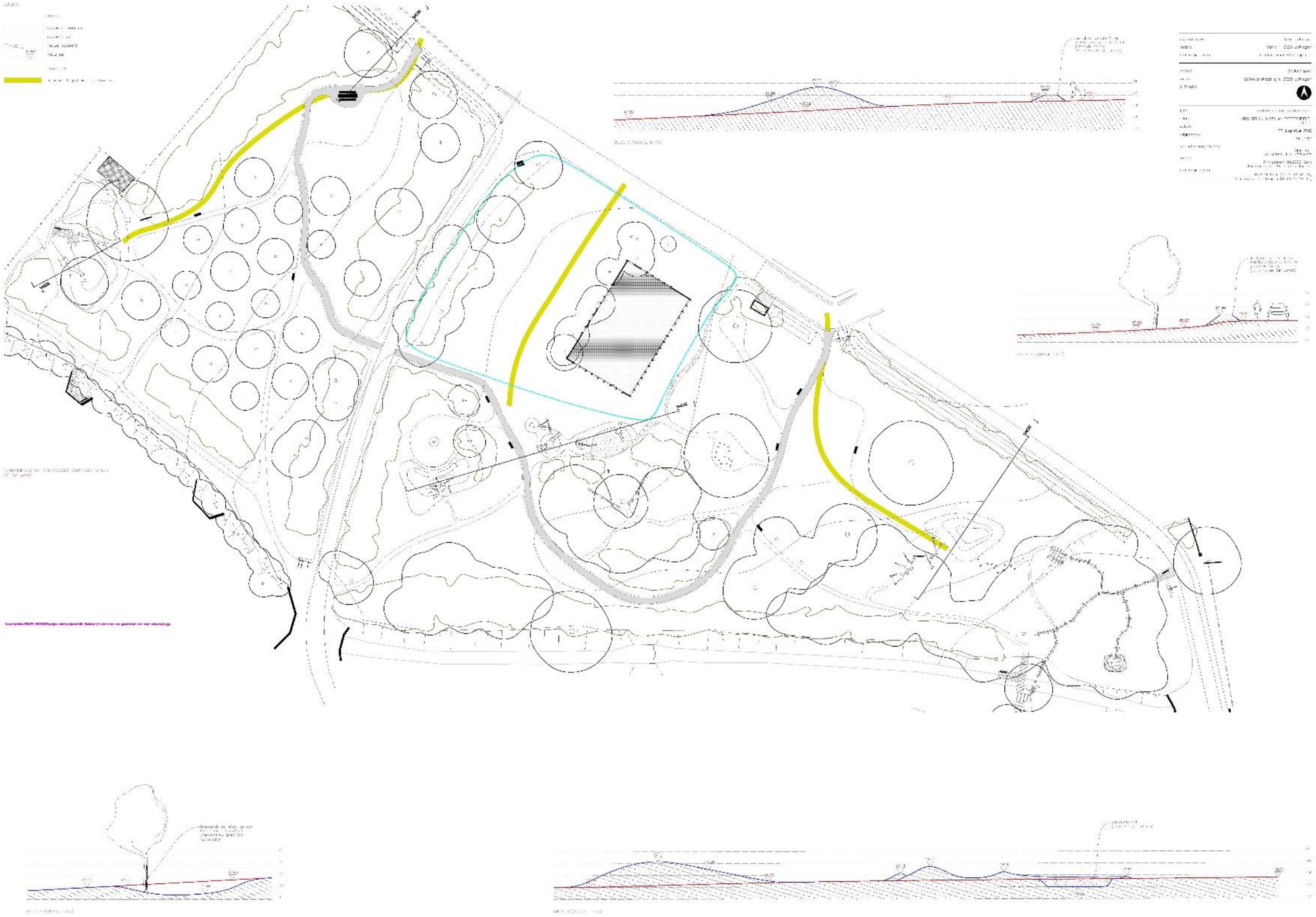

Figuur 5. Ontworpen toestand grondverzet. Een gedetailleerde versie is te vinden in de bijlagen, plan 3 (Ontwerpatelier Korstmos).

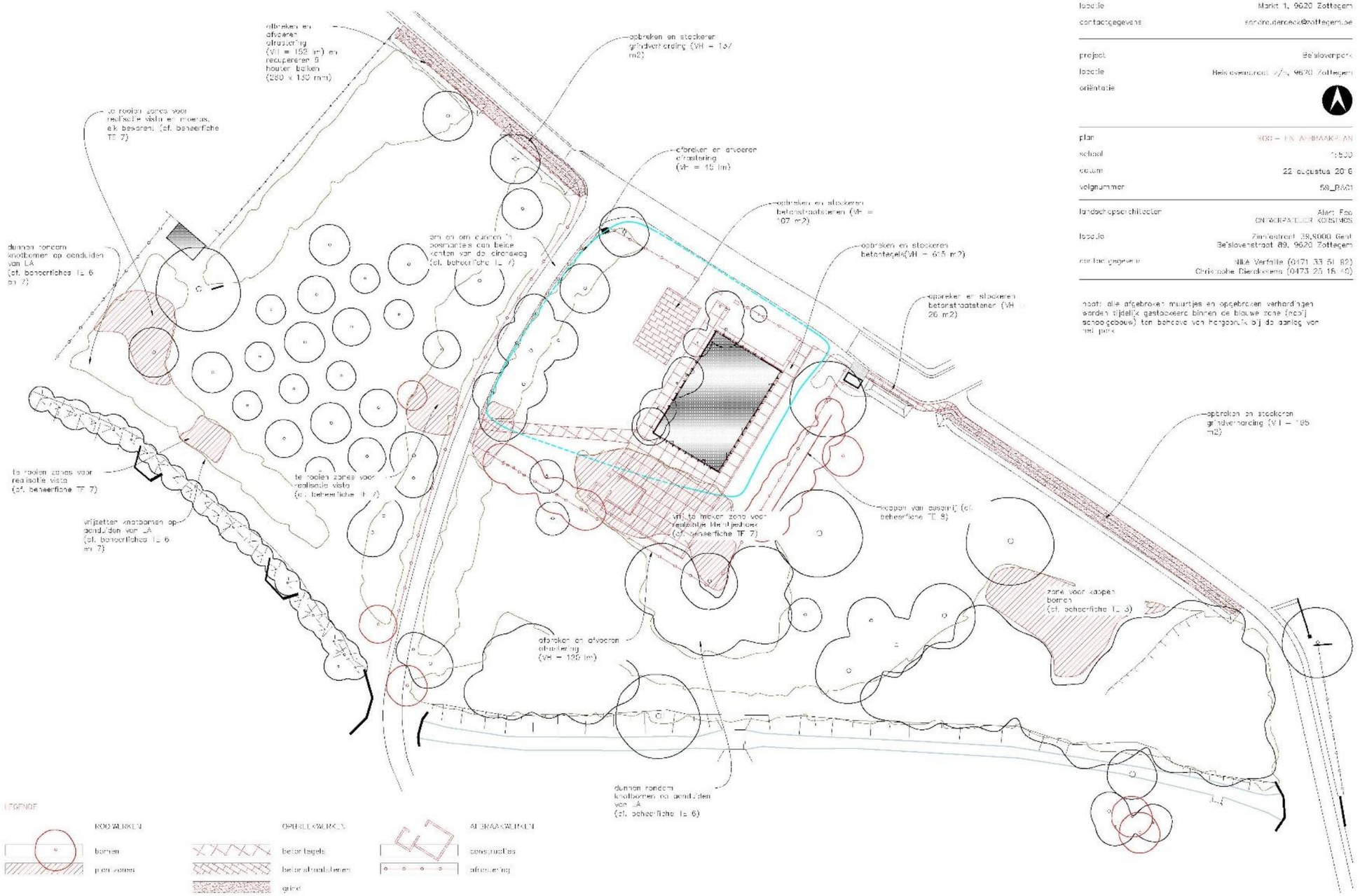

opdrachtgever	Stad Zottegem
locatie	Markt 1, 9620 Zottegem
contactgegevens	sandra.deroeck@zottegem.be
project	Belsolvenpark
locatie	Belsolvenstraat z/n, 9620 Zottegem
oriëntatie	
plan	SLOOP- EN AFBRAAKPLAN
schaal	1:500
datum	22 augustus 2016
volgnummer	59_PA01
landschapsarchitecten	Alert Fop ONTWERPATELIER KORSTMOS
locatie	Zinnikstraat 38,9000 Gent Belsolvenstraat 89, 9620 Zottegem
contactgegevens	Nikè Verfaille (0471 33 51 82) Christophe Dierckxsens (0473 23 15 40)

nood: alle afgebroken muurtjes en opgebroken verhardingen worden tijdelijk gestockeerd binnen de blauwe zone (nabij schoolgebouw) ten behoeve van hergebruik bij de aanleg van het park

Figuur 6. Ontworpen toestand rooi en afbraak. Een gedetailleerde versie is te vinden in de bijlagen, plan 4 (Ontwerpatelier Korstmos).

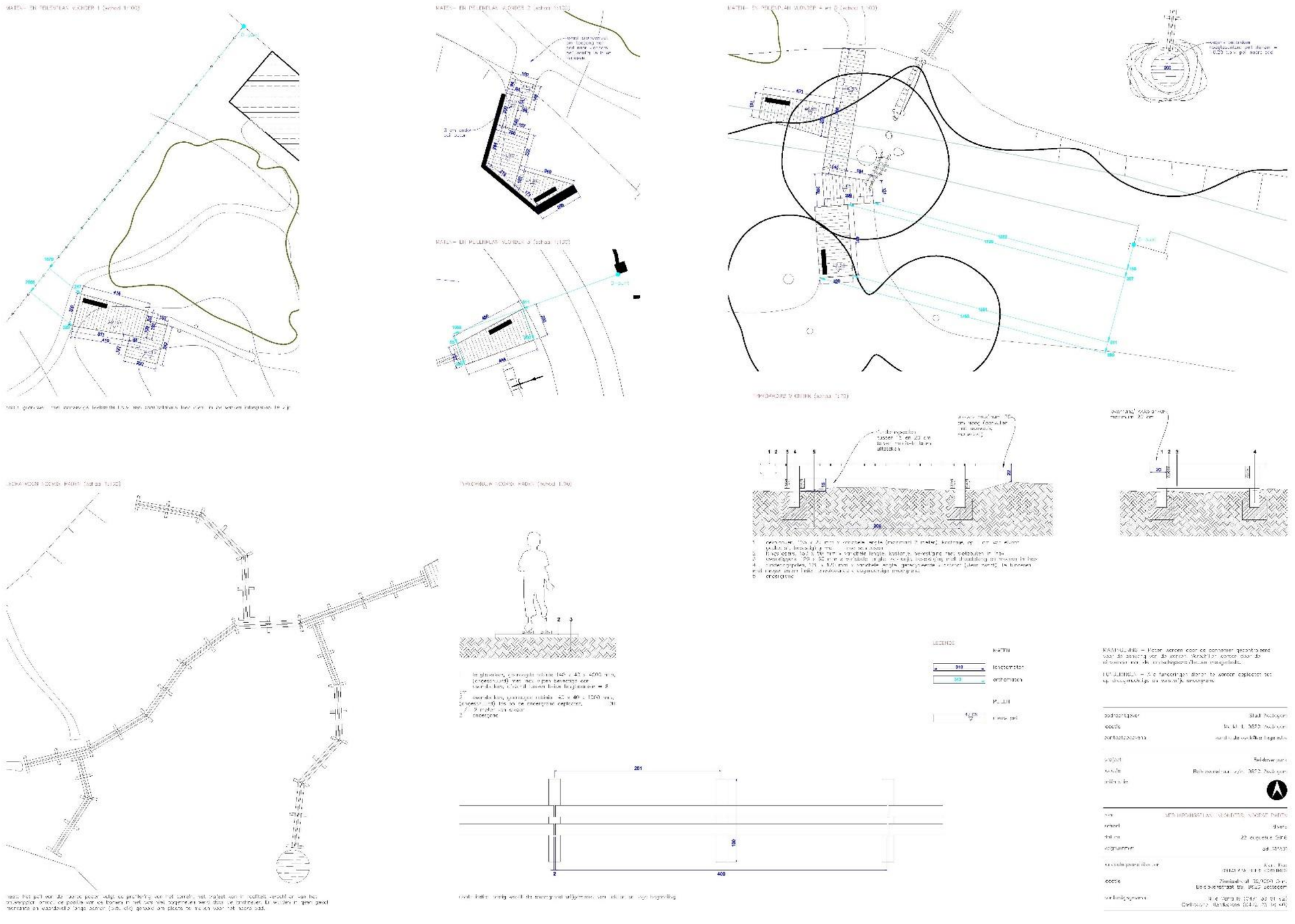

Figuur 7. Ontworpen toestand verharding (1). Een gedetailleerde versie is te vinden in de bijlagen, plan 5 (Ontwerpatelier Korstmos).

Figuur 8. Ontworpen toestand verharding (2). Een gedetailleerde versie is te vinden in de bijlagen, plan 6 (Ontwerpatelier Korstmos).

1.4. Een beschrijving van de werkwijze en strategie van het vooronderzoek

1.4.1. Motivering van de onderzoeksstrategie, -methoden en -technieken :

-Strategie
In deze nota wordt een **bureauonderzoek**, dit onderzoek heeft als bijkomend doel de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied te kennen. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen.

Dit bureauonderzoek moet uiteindelijk leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

-Methoden en technieken
Daartoe is enerzijds landschappelijk, historisch en archeologisch bronnen- en online beschikbaar gegeorefereerd kaartenmateriaal geconsulteerd en zijn eventuele (recente) verstoringen binnen het projectgebied geïnventariseerd, met het oog op het opstellen van een **archeologisch verwachtingspatroon**. Anderzijds is de **impact van de werken** op de ondergrond geëvalueerd. Deze impact werd afgewogen ten aanzien van het te veronderstellen verwachtingspatroon, op basis waarvan uiteindelijk een gemotiveerd advies kan opgesteld worden.

1.4.2. Organisatie van het vooronderzoek:

Alle hieronder vernoemde bronnen zijn geconsulteerd door Maxime Poulain. Opmaak van de figuren geschiedde door Ewoud Deschepper en Marieke Buckens. Controleboringen werden uitgevoerd door Sigrid Klinkenborg en Evelien Taelman. Inhoudelijke afwegingen en keuzes zijn in overleg geschied tussen Maxime Poulain, Ruben Pede en Bart Cherretté.

1.4.3. Gebruikte materiaal en technische specificaties, en motivering van de selectie van bronnenmateriaal:

Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de **bodemsoorten**. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems en/of resten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden. De aardkundige gegevens zijn online opgezocht via de Bodemverkenner (www.dov.vlaanderen.be) en de Geopunt-kaart (www.geopunt.be), de kaarten zelf zijn geraadpleegd via WMS in een GIS-omgeving. Verdeler van deze kaarten is de Databank Ondergrond Vlaanderen.

Het belangrijkste beschikbare **historisch kaartmateriaal** werd geraadpleegd vooral om de grondgebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Deze informatie uit het historische kaartmateriaal kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel oudere bodemarchief. Het historisch kaartmateriaal is gegeorefereerd geraadpleegd via WMS in een GIS-omgeving. Verdeler van het kaartenmateriaal is het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen.

Voor het archeologisch kader werd de Centrale Archeologische Inventaris (**CAI**) geraadpleegd, alsook de beschikbare literaire bronnen.

De **ontwerpplannen** zijn door Stad Zottegem ter beschikking gesteld.

Er werden ter plekke enkele **controleboringen** uitgevoerd.

Alle gegevens werden hierna samengebundeld in voorliggende archeologienota.

1.4.4. Beschrijving en motivering van afwijkende methodiek en van bijstellingen van de oorspronkelijke strategie:

Niet van toepassing.

1.4.5. Inbreng van specialisten:

Niet van toepassing.

1.4.6. Omschrijving van de algemene wetenschappelijke advisering door externen:

Niet van toepassing.

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het **bureauonderzoek**: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Een beschrijving van het assessment van de vondsten

Niet van toepassing.

2.3. Een beschrijving van het assessment van de stalen

Niet van toepassing.

2.4. Conservatie-assessment

Alle gegenereerde data die in het kader van deze archeologienota tot stand komen, worden door SOLVA digitaal bewaard op een centrale server die dagelijks “in-huis” wordt geback-upt en off-site wordt gekopieerd. Alle gegenereerde data en rapporten zijn geïntegreerd in de SOLVA-Archeologiedatabank raadpleegbaar. Een conservatie-assessment voor vondsten of stalen is bij deze bureaustudie niet van toepassing.

2.5. Assessment van de sporen

Niet van toepassing.

2.6. Assessment van het onderzochte gebied

2.6.1. Een tekstuele beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied (aardkundige en hydrografische situering, grondgebruik, fysisch-geografische gegevens, geraadpleegde bronnen)

Algemene landschappelijke en planmatige situering

Zottegem is gelegen in het zuiden van de provincie Oost-Vlaanderen (figuur 9). De gemeente grenst in het noorden aan Gavere, Oosterzele en Sint-Lievens-Houtem, in het zuiden aan Brakel en Lierde, en in het westen en oosten respectievelijk aan Zwalm en Herzele. De streek bevindt zich tussen de Schelde- en Dendervallei en behoort tot de ecoregio van de **zuidwestelijke heuvelzone**, meer bepaald het **Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict**. Zottegem ligt aan de voet van de uitlopers van enkele belangrijke getuigenheuvels van de Vlaamse Ardennen (Kluisberg, Hotond, Trieu, Muziekberg, …) die overlopen in het heuvellandschap van Henegouwen (Pays des Collines). De gemeente staat dan ook gekend als de 'poort van de Vlaamse Ardennen'.

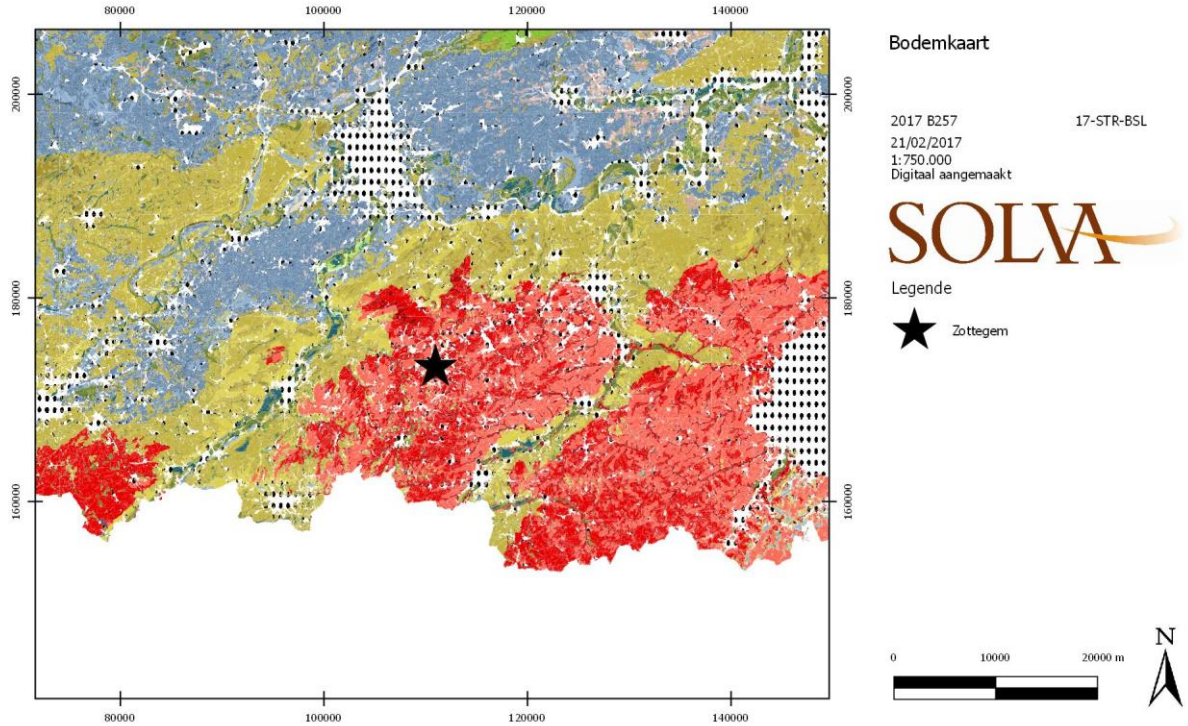

Figuur 9. Situering van het projectgebied op de bodemkaart (aangegeven met ster). Geel: zandleemstreek, rood: leemstreek (Databank Ondergrond Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

Het projectgebied situeert zich in een open zone die omgeven wordt door sterke bebouwing. Hoewel het onder de deelgemeente Strijpen valt, is het terrein **net ten noorden van de stadskern van Zottegem** gelegen, en meer bepaald op een 100-tal meter van de archeologische zone van Zottegem, zoals vastgesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed (figuur 10).[3] Het projectgebied grenst aan de Beislovenstraat, het Kasteelpad en de Bettelhovebeek en wordt doorsneden door de Leirensweg (figuur 11).

[3] https://geo.onroerenderfgoed.be/

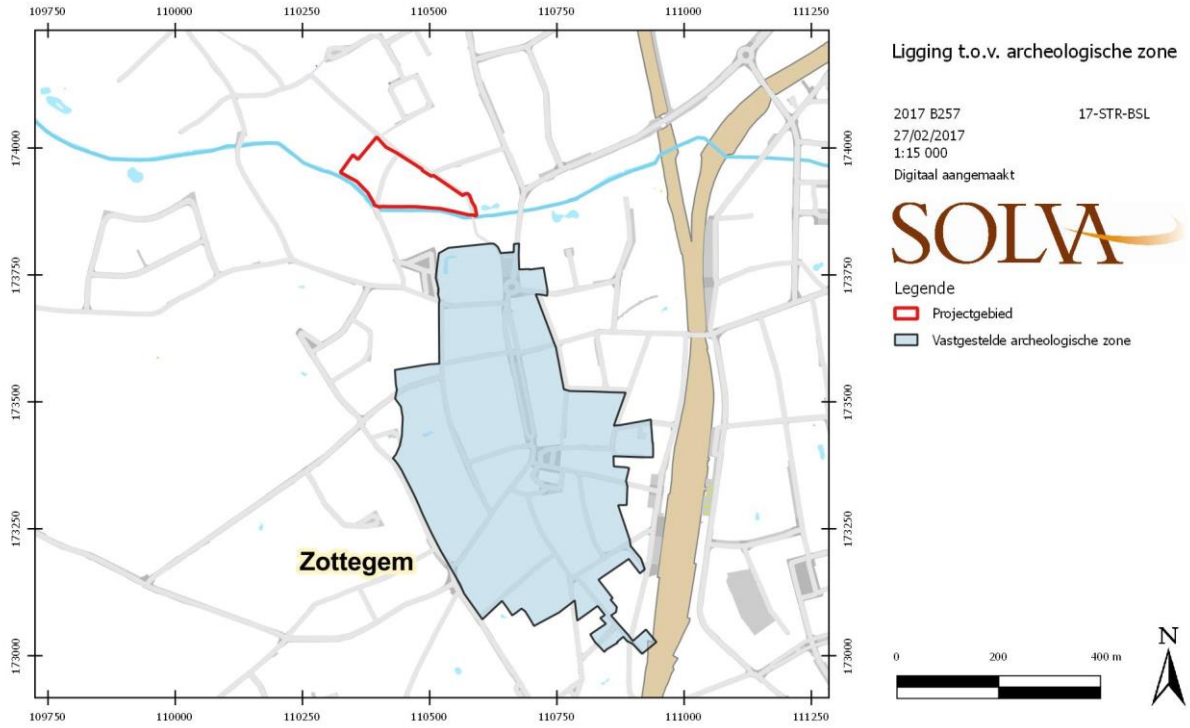

Figuur 10. Situering van het projectgebied (rood) ten opzichte van de archeologische zone van Zottegem (blauw gearceerd) (Agentschap Onroerend Erfgoed; eigen bewerking).

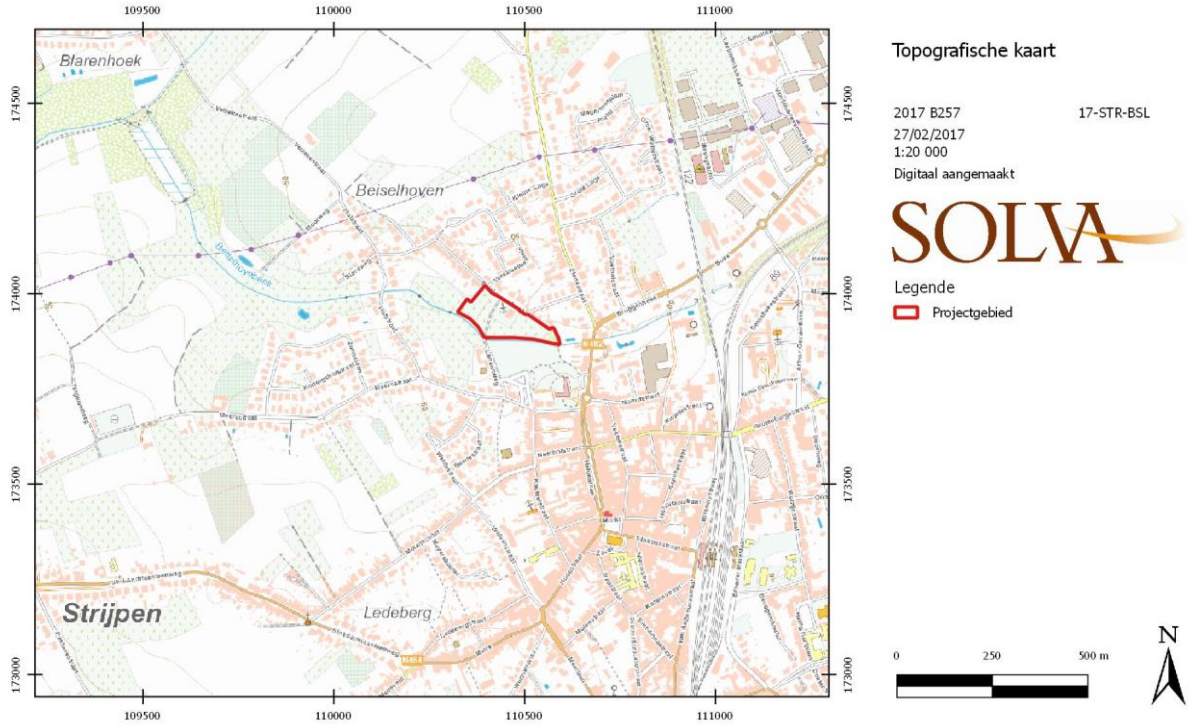

Figuur 11. Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart (AGIV, geraadpleegd via WMS).

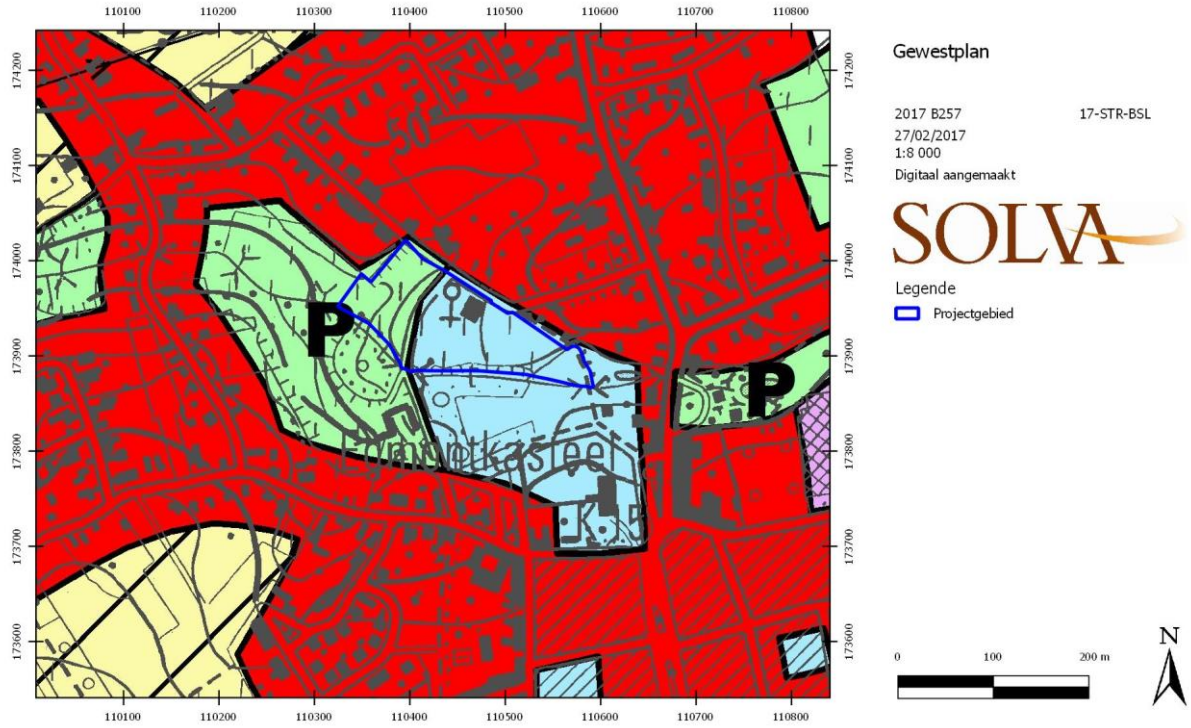

Figuur 12. Het gewestplan met de positie van het desbetreffende terrein (Departement Ruimte Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

Het projectgebied valt volgens het **gewestplan** (figuur 12) binnen 'parkgebied' (groen) en 'gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut' (blauw).

Aardkundige en hydrografische situering

-Algemene geologische en geomorfologische schets van de regio[4]

Het projectgebied ligt in de '**ecoregio van de zuidwestelijke heuvelzone'**, en meer bepaald in het **Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict**. Tot dit ecodistrict behoren de Vlaamse Ardennen, de Kesterberg en Oudenberg (Pajottenland), maar ook zijn uitlopers. Typisch binnen dit gebied is het voorkomen van veelvuldige bronnen, dit op de kleilaag van de Formatie van Gent, Lid van Merelbeke. Verder zijn ook de Diestiaanheuvels (ten zuiden) typerend voor het gebied. Het volledige gebied bezit (vrij) grote reliëfverschillen, met voornamelijk lemige afzettingen.

Reliëf

De sterke erosie op het einde van het tertiair en tijdens het pleistoceen veroorzaakte het huidig golvend tot sterk golvend reliëf. Dit levert een opeenvolging op van open kouters op de leemruggen en, in de beekdalen, depressies met een gesloten begroeiing. In het zuiden wordt het landschap bepaald door de zogenaamde Zuid-Vlaamse Heuvelrij. De valleien zijn daar zeer sterk ingesneden, soms bijna kloofdalen, en de ruggen zijn zacht hellend. Er is een opeenvolging te zien van langgerekte leemruggen met relatief vlakke delen en zachte hellingen, gescheiden door talrijke beekvalleien en depressies, die dikwijls begrensd zijn door een steile rand. Typisch is het voorkomen van asymmetrische dalen, door de ongelijkmatige afzetting van de loesspakketten tijdens de laatste ijstijd.

[4] We baseren ons voor deze beschrijving op de definitie en karakterisering van de ecodistricten in Vlaanderen. In het concept 'ecodistrict' worden diverse geologische, geomorfologische, bodemkundige, hydrografische en historisch-geografische aspecten, die ook een determinerende invloed hebben gehad op het menselijk handelen in het verleden, in relatie tot elkaar besproken: Sevenant *et al.*, 2002.

Het reliëf in het district is golvend tot sterk golvend, zelfs plaatselijk heuvelig in het zuidelijke deel, met hellingsgraden van 9 % en meer. Het wordt gekenmerkt door een opeenvolging van ruggen, afgewisseld met diep ingesneden beekvalleien en secundaire depressies. Het zuidelijk deel bestaat uit een aantal westzuidwest-oostnoordoost georiënteerde heuvelrijen, wier absolute hoogte van zuid naar noord progressief afneemt. De hoogste heuvelrij situeert zich in de buurt van de taal- en gewestgrens, met onder andere de Kluisberg, de Spinnessenberg, de Hotondberg, de Muziekberg, de Pottelberg en de Mont de Rode, maar ook de Oudenberg (Geraardsbergen). Op het raakpunt van de oost-west en noord-zuid gerichte heuvelkammen van de Vlaamse Ardennen bevindt zich het hoogste punt (d'Hoppe, 157,5m) in het bos van Pottelberg. Deze kam vormt de geologische ruggengraat van het fysisch landschap en is een onderdeel van een groter geheel van getuigenheuvels dat zich uitstrekt van Frans-Vlaanderen via het West-Vlaams Heuvelland, de Vlaamse Ardennen, het Pajottenland en het Hageland tot Midden-Limburg waar het tegen het Kempisch Plateau uitwigt. Een lagere, structurele kamlijn waarvan de hoogste delen met de hoogtelijn van 100 m flirten en die ten opzichte van het hydrografisch stelsel duidelijk contrasterend is, omvat van west naar oost volgende plateaus: Eikenberg-Kapelleberg-Boigneberg (Maarkedal), Varentberg-Hoogkouter (Horebeke), plateau Pottenberg-Leberg-Valkenberg (Brakel), Steenberg-Potaardeberg (Zottegem) en tenslotte de Biezelenberg (Herzele). Vermits de weerstandbiedende ijzerzandsteenlagen er volledig weggespoeld zijn, profileren deze plateaus zich als open akker- en kouterlandschappen.

Bodems

De bodemseries worden gerangschikt in twee groepen. Enerzijds de plateau- en hellinggronden met hoofdzakelijk (niet tot sterk gleyige) diepe leemgronden (meer dan 80 cm dik) met een al dan niet (sterk) gevlekte textuur B-horizont. Verspreid, maar vooral langs de valleiranden komen ondiepe leemgronden met textuur B-horizont voor, met een zand- of kleisubstraat beginnend op geringe diepte, evenals beperkte oppervlakten zandleem- en kleigronden met een niet bepaalde profielontwikkeling. Plaatselijk, op enkele hoge toppen en steile hellingen, dagzoomt het tertiair kleiig of zandig materiaal.

Anderzijds zijn er de vallei- en depressiegronden, met dominantie van jonge leem- of zandleembodems zonder profielontwikkeling.

Het noordelijk gebied wordt plaatselijk gedomineerd door zandleemgronden, evenals het gebied rondom de alluviale vlakte van de Dender en de Bellebeek.

De beekalluvia staan onder invloed van een permanente grondwatertafel, die aan een regelmatige seizoenschommeling onderhevig is. Op de plateau- en hellingronden ligt de watertafel zeer diep, behalve waar stuwwater en bronniveaus voorkomen. Deze bronniveaus treden overal op waar watervoerende lagen van het tertiair substraat dagzomen.

Geologie

Tijdens het tertiair werden door de zee verschillende zand- en kleilagen afgezet, achtereenvolgens de Formatie van Kortrijk, Formatie van Tielt, Formatie van Gent, Formatie van Lede, Formatie van Maldegem en Formatie van Diest. Na daling van de zeespiegel werden deze sedimenten in het pleistoceen (quartair) door erosie aangetast, en dan voornamelijk de zandige formaties. De kleiige lagen boden meer weerstand aan de erosie en vormden de heuveltoppen van het tertiair reliëf. Hierdoor vormt de Formatie van Gent nu het hoofdsubstraat, en zijn de Formatie van Lede en Maldegem nog slechts op de heuvelruggen te vinden. Van de Formatie van Diest zijn nog slechts enkele relicten over op de hoogste toppen (Vlaamse Ardennen en heuvels ten zuiden van Geraardsbergen). Tijdens de laatste ijstijd werd dit landschap bedekt met niveo-eolische leem (0 tot 15 m). Onder invloed van de overheersende westenwinden tijdens het weichselglaciaal werden de naar het westen gerichte hellingen slechts met een dunne laag löss bedekt. Op plaatsen die tegen de dominerende winden beschermd waren (de oostelijk gerichte hellingen en de kleinere plateaus) is de

lössmantel zeer dik. De tertiaire lagen komen slechts op een zeer beperkt aantal plaatsen aan het oppervlak.

Gedurende het holoceen had eerst een riviererosie van het pleistocene leemdek plaats. De beekvalleien werden verder uitgediept en er ontstonden ook secundaire depressies. De vallei van de Dender bijvoorbeeld werd uitgeschuurd tot op de Ieperiaanse kleilagen. Later werd de vallei gedeeltelijk opgevuld met lemig alluvium en venig materiaal. Ten gevolge van ontbossing in recente tijden trad hellingserosie op; het meeste afgespoelde materiaal werd als colluvium afgezet aan de voet van de hellingen.

-Het projectgebied

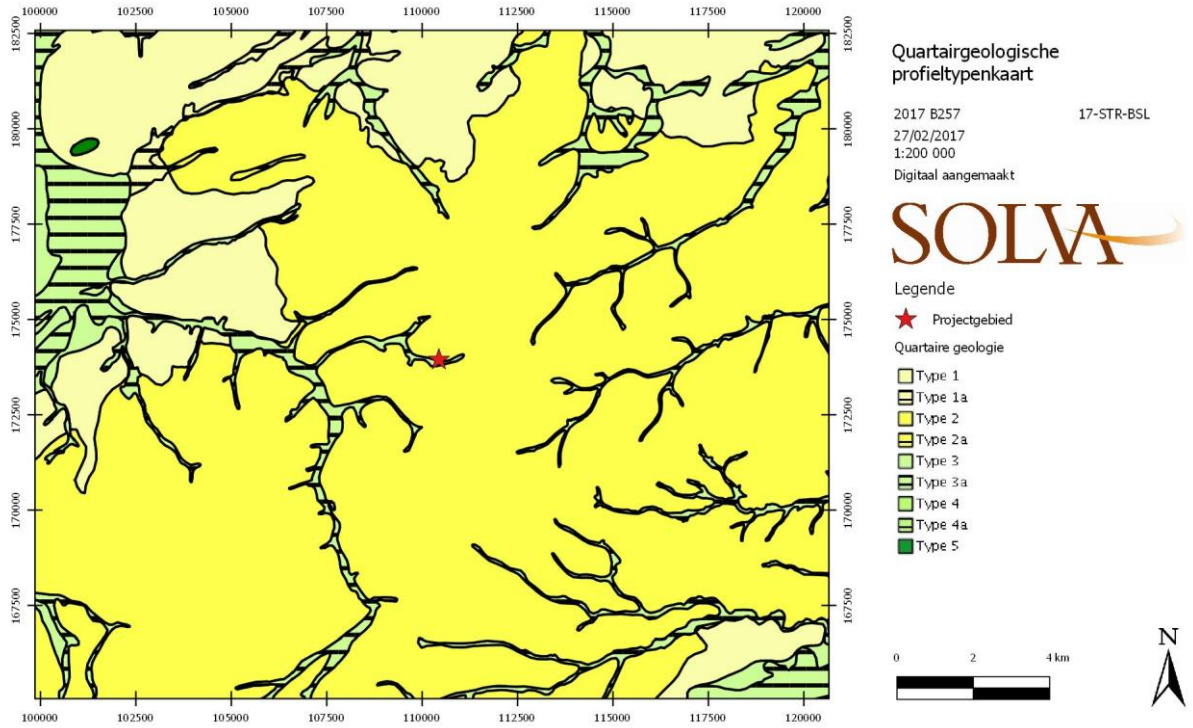

Figuur 13. De quartairgeologische profieltypekaart (Databank Ondergrond Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

Op de **quartairgeologische** profieltypekaart (figuur 13) valt af te lezen dat op het terrein holocene en/of tardiglaciale afzettingen bovenop de pleistocene sequentie grotendeels afwezig zijn (type 2, geel).[5] Echter, voor de zone tegen de Bettelhovebeek aan, is wel sprake van holocene en/of tardiglaciale fluviatiele afzettingen bovenop de pleistocene sequentie (type 3a, groen gearceerd).

[5] www.dov.vlaanderen.be

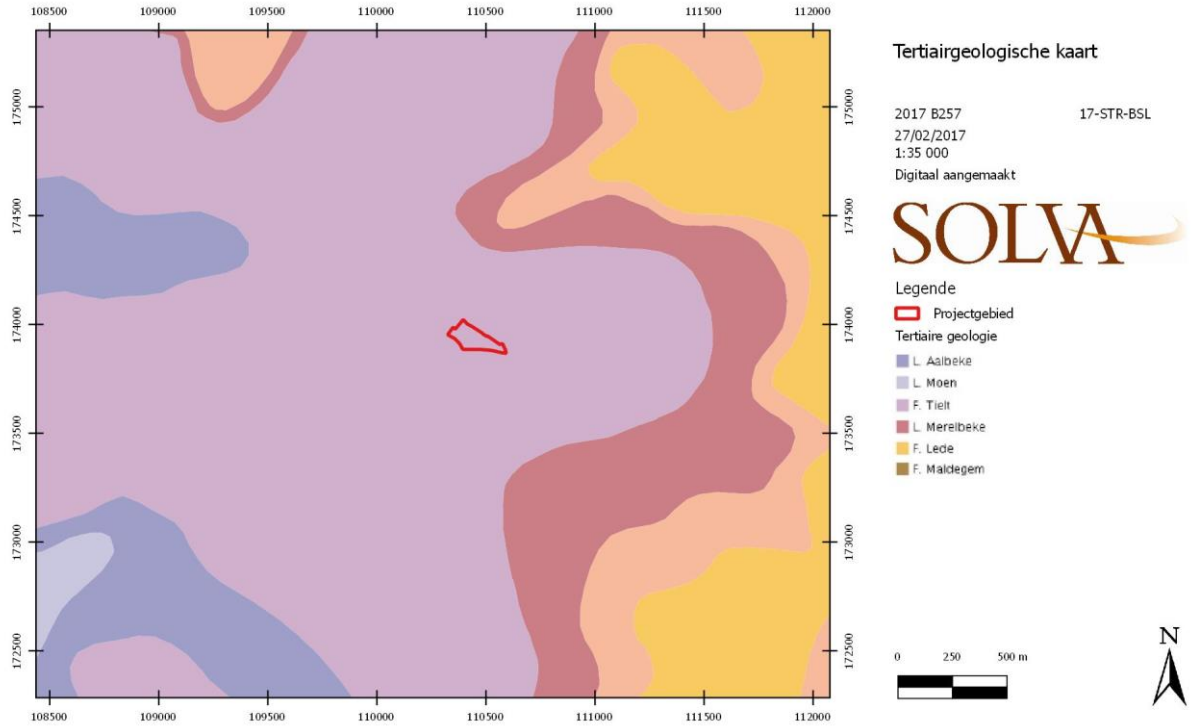

Figuur 14. De tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (Databank Ondergrond Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

Op de **tertiairgeologische** profieltypekaart (figuur 14) is te zien dat het projectgebied volledig gelegen is op de Formatie van Tielt, gekenmerkt door kleihoudend grijsgroen zeer fijn zand tot silt.

Meer specifiek vermelden we enkele **boringen** in de omgeving van het gebied (data Dienst Ondergrond Vlaanderen). Ten oosten van het Kasteelpad (ca. 65 m) is tot op 3 m diepte sprake van *aanvulling, allerlei en Holoceen, continentaal alluvium, allerlei* (boornummer kb30d85e-B84). Ten zuidwesten (tussen ca. 190-220 m) bevindt een lemig quartair pakket tot op dieptes van 2,5 en 2,9 m (respectievelijk boornummers kb30d85e-B966 en kb30d85e-B928). Ten noorden (ca. 340 m) bevinden deze quartaire lagen zich tot op een diepte van 5,2 m (boornummer kb30d85e-B961).

Voor het gebied is **geen geomorfologische kaart** beschikbaar.

Fysisch-geografische gegevens en grondgebruik

Het projectgebied ligt in de **vallei van de Bettelhovebeek**. De stad Zottegem zelf ligt aan de voet van de uitlopers van enkele belangrijke **getuigenheuvels** van de Vlaamse Ardennen (Kluisberg, Hotond, Muziekberg, …). Doorheen de eeuwen heeft het terrein een open karakter bewaard, maar wordt momenteel wel ingesloten door matige tot sterke bebouwing. Het terrein helt duidelijk af richting zijn zuidelijke grens, de Bettelhovebeek. Deze beek watert af richting de Molenbeek en mondt zo uiteindelijk uit in de Zwalm (figuur 15).

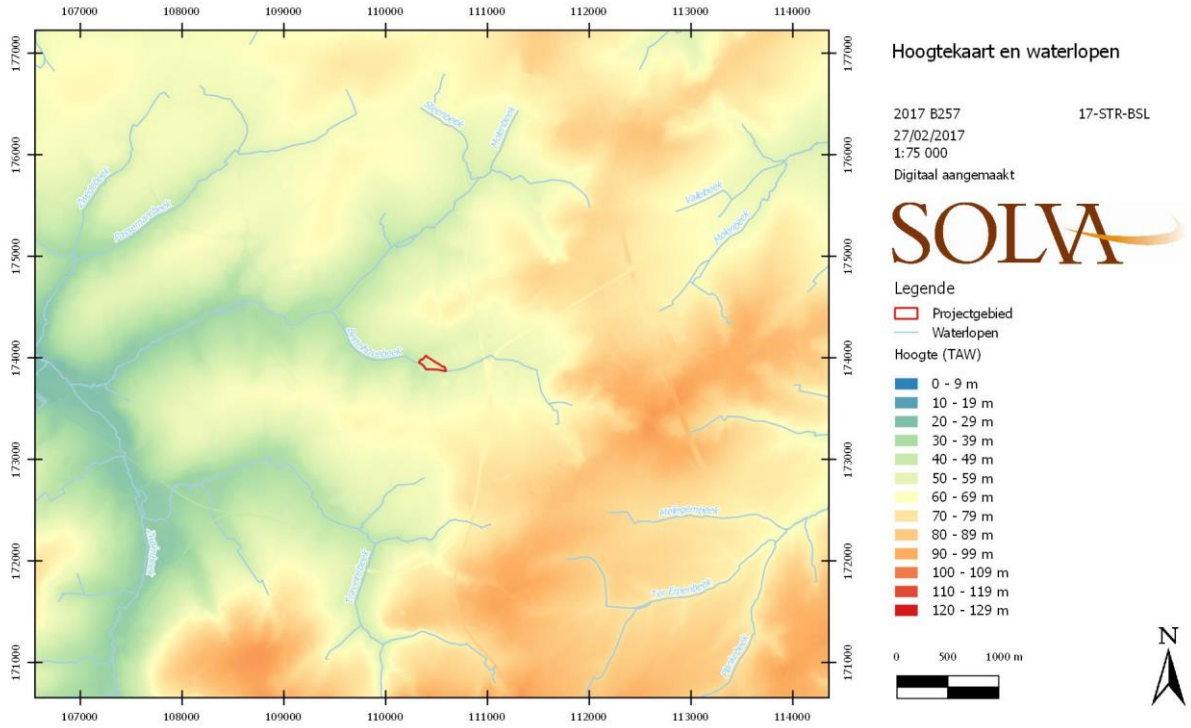

Figuur 15. Hoogtekaart met ligging van het projectgebied ten opzichte van de prominent aanwezige getuigenheuvelrij, ten zuidoosten van de stad Zottegem (AGIV; Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM, raster, 1 m; eigen bewerking).

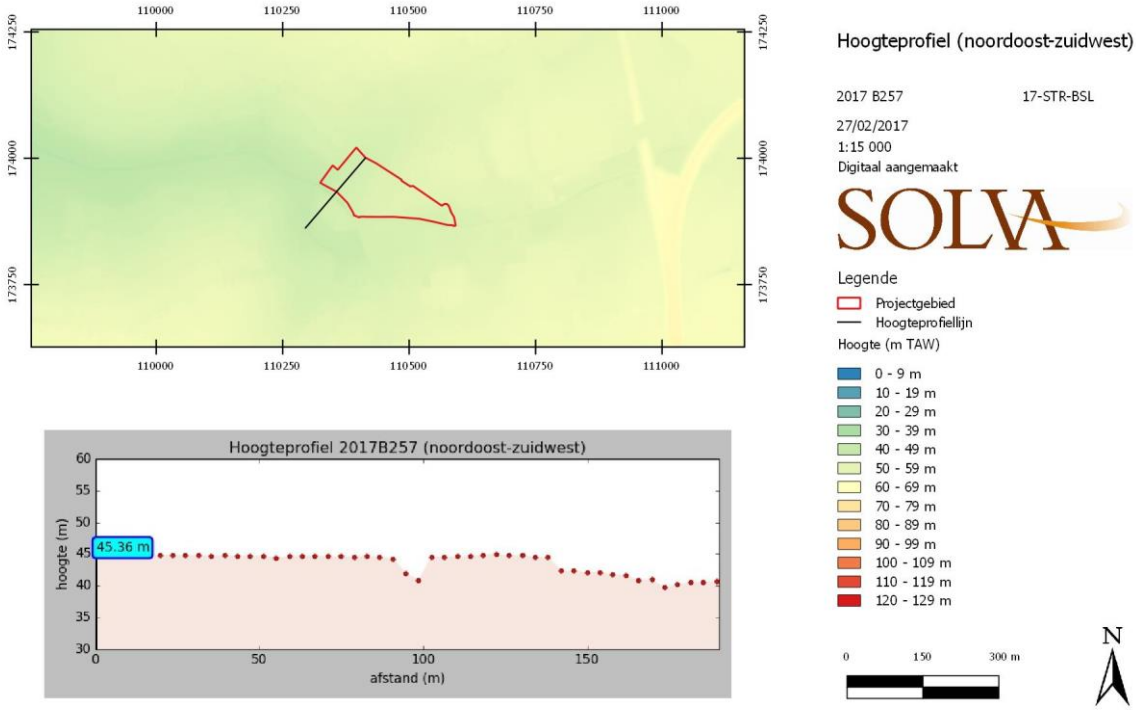

Figuur 16. Hoogtemodel van het terrein; dwarsdoorsnede op het terrein van het noordoosten naar het zuidwesten (AGIV).

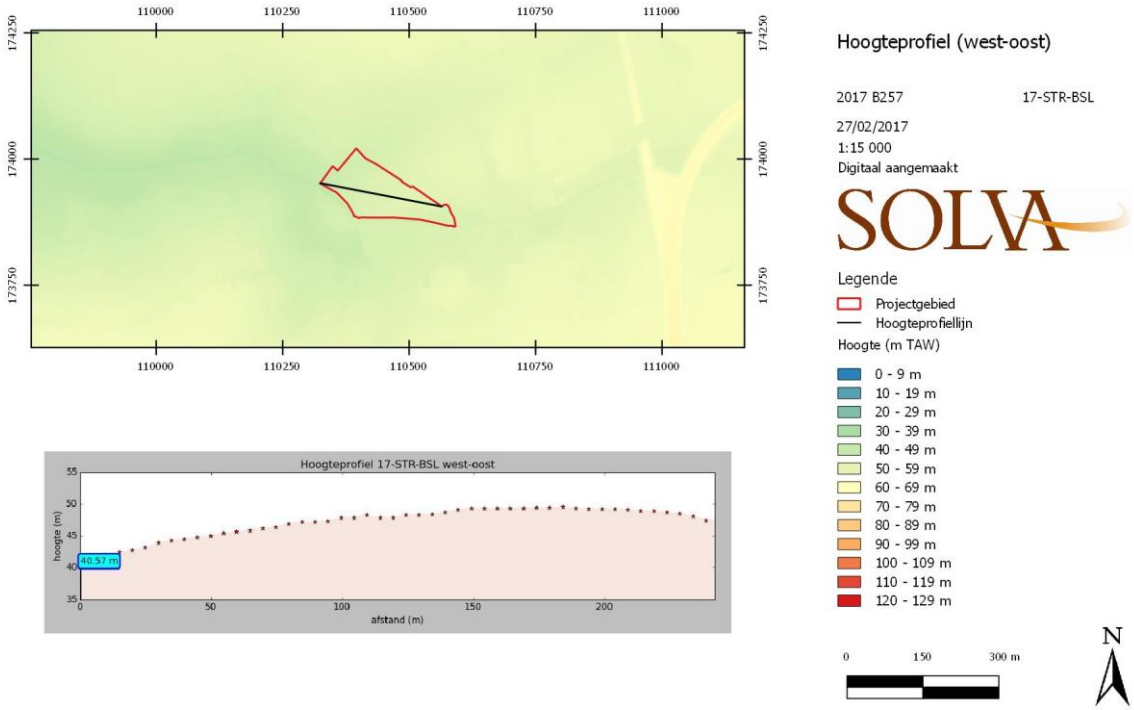

Figuur 17. Hoogtemodel van het terrein; dwarsdoorsnede op het terrein van het oosten naar het westen (AGIV).

Via enkele (dwars)doorsnedes op het projectgebied krijgen we een beter beeld op het profiel van het terrein (figuur 16 en figuur 17). Zottegems golvende topografie reflecteert zich hierbij ook binnen het Beislovenpark. Zuidelijk op figuur 16 tekenen zich respectievelijk de Bettelhovebeek en een omgrachte site af (duidelijk uit de sterk vergraven gronden [OT], zie ook hoofdstuk 2.6.2.). Figuur 17 toont dat het terrein afhelt richting oosten.

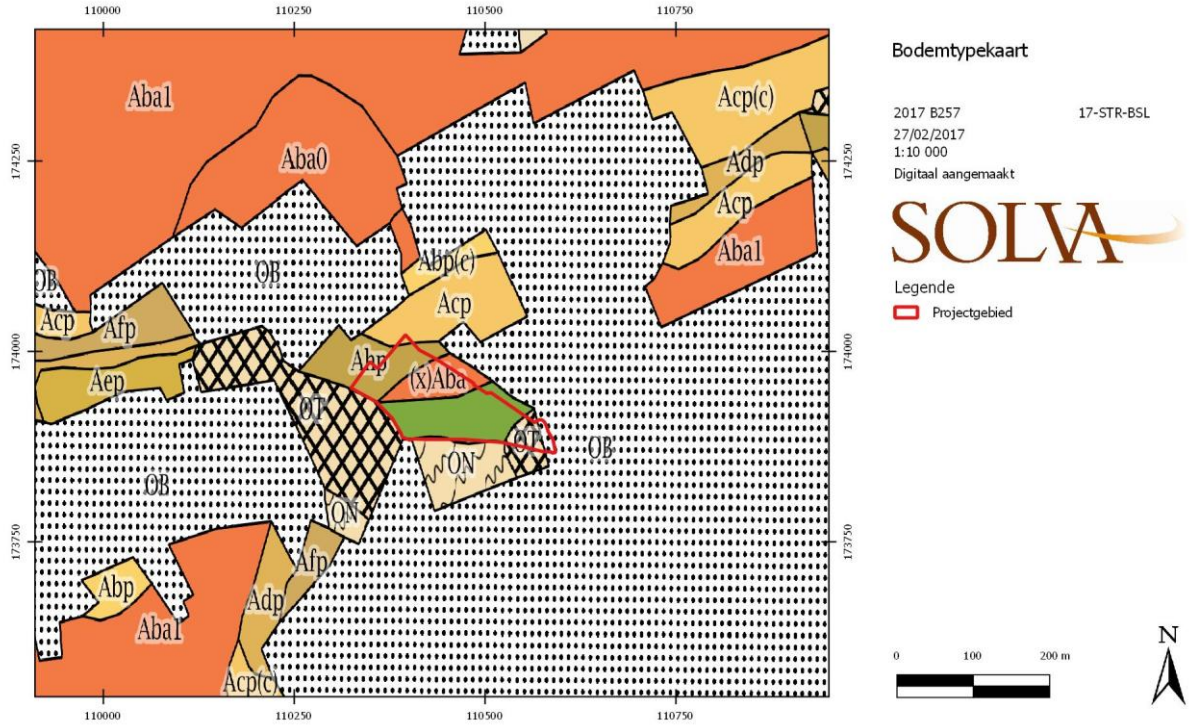

Figuur 18. De bodemtypekaart met de positie van het desbetreffende projectgebied (Databank Ondergrond Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

Het projectgebied snijdt verschillende bodemtypes aan (figuur 18). Het gaat om de volgende:[6]

- (x)Aba: droge leembodem met textuur B horizont
- Acp: matig droge leembodem zonder profiel
- Ahp: natte leembodem zonder profiel
- EDx: zwak tot matig gleyige kleibodem met onbepaald profiel
- OT: sterk vergraven gronden

Het gaat dus voornamelijk om **leem- en kleibodems** met weinig profielvorming. De **oostelijke punt** van het projectgebied is gekarteerd als **sterk vergraven**.

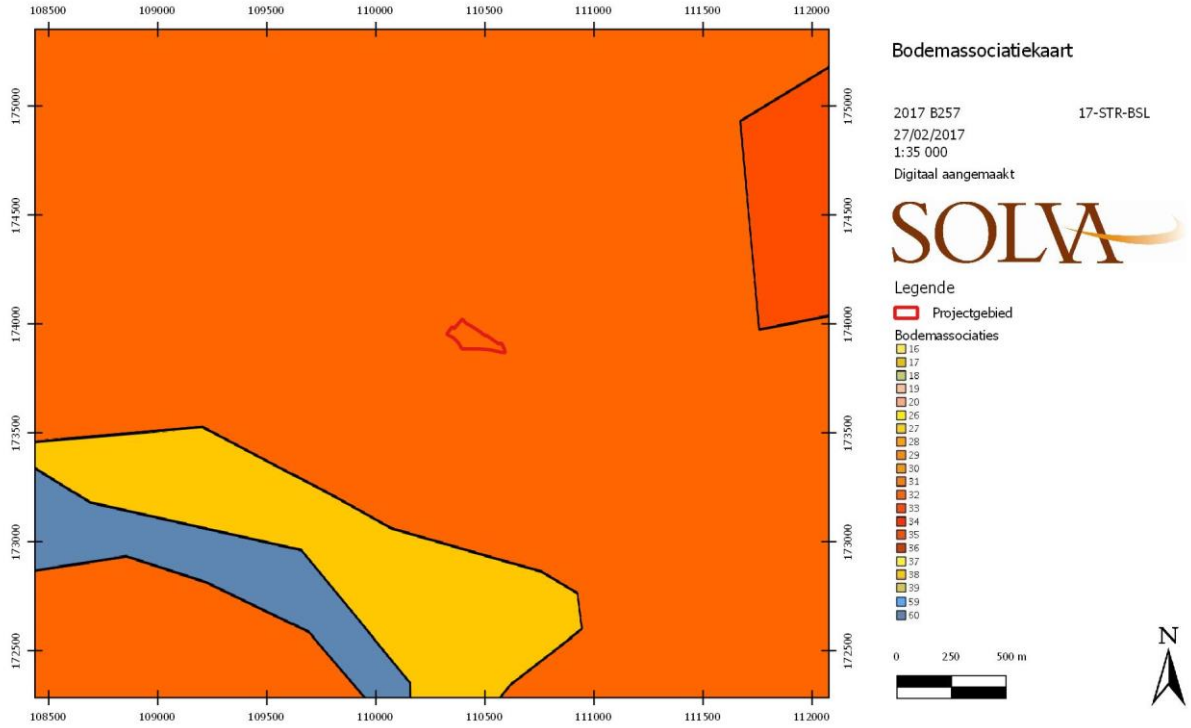

Figuur 19. Bodemassociatiekaart van het projectgebied (Databank Ondergrond Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

De **bodemassociatiekaart** (figuur 19) toont duidelijk dat het projectgebied geassocieerd wordt met matig droge leemgronden met textuur B horizont.

[6] www.dov.vlaanderen.be

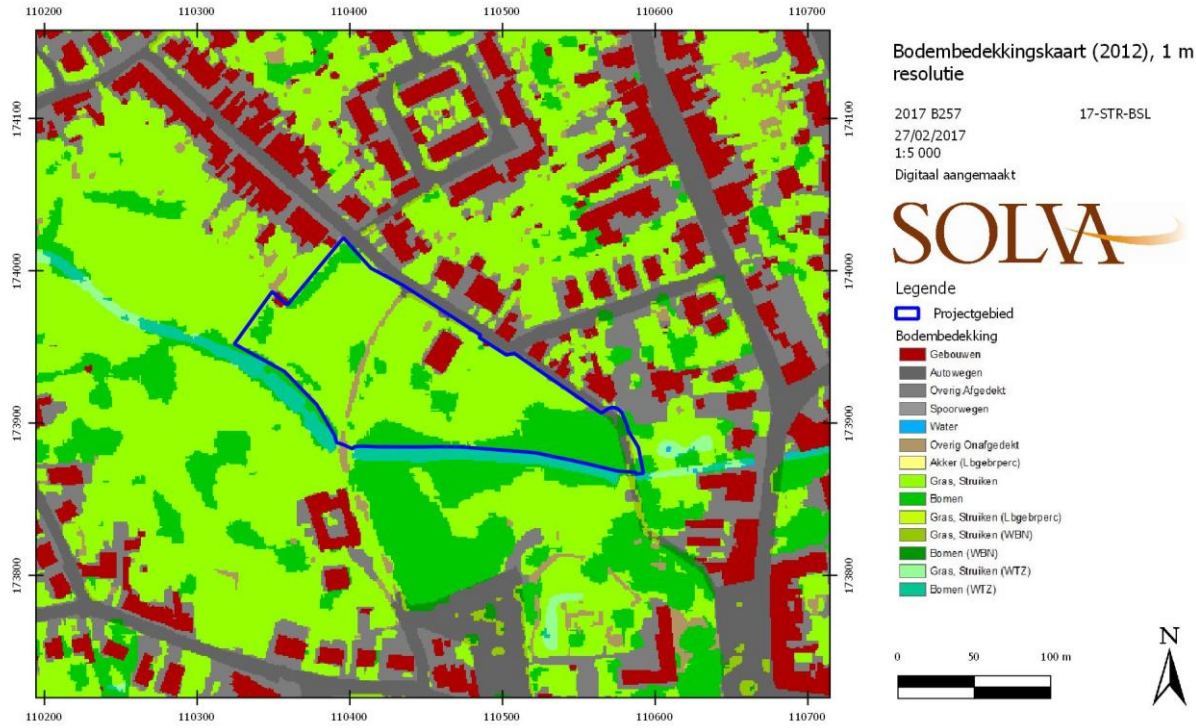

Figuur 20. De bodembedekkingskaart (AGIV, geraadpleegd via WMS).

De **bodembedekkingskaart** (figuur 20) geeft aan dat het projectgebied grotendeels te situeren is in een groene zone, waarin sporadisch enkele gebouwen (verlaten schoolgebouw en oud paardenschuilhok) te situeren zijn. Aan zijn noordelijke en westelijke zijde wordt het terrein begrensd door matige tot sterke bebouwing.

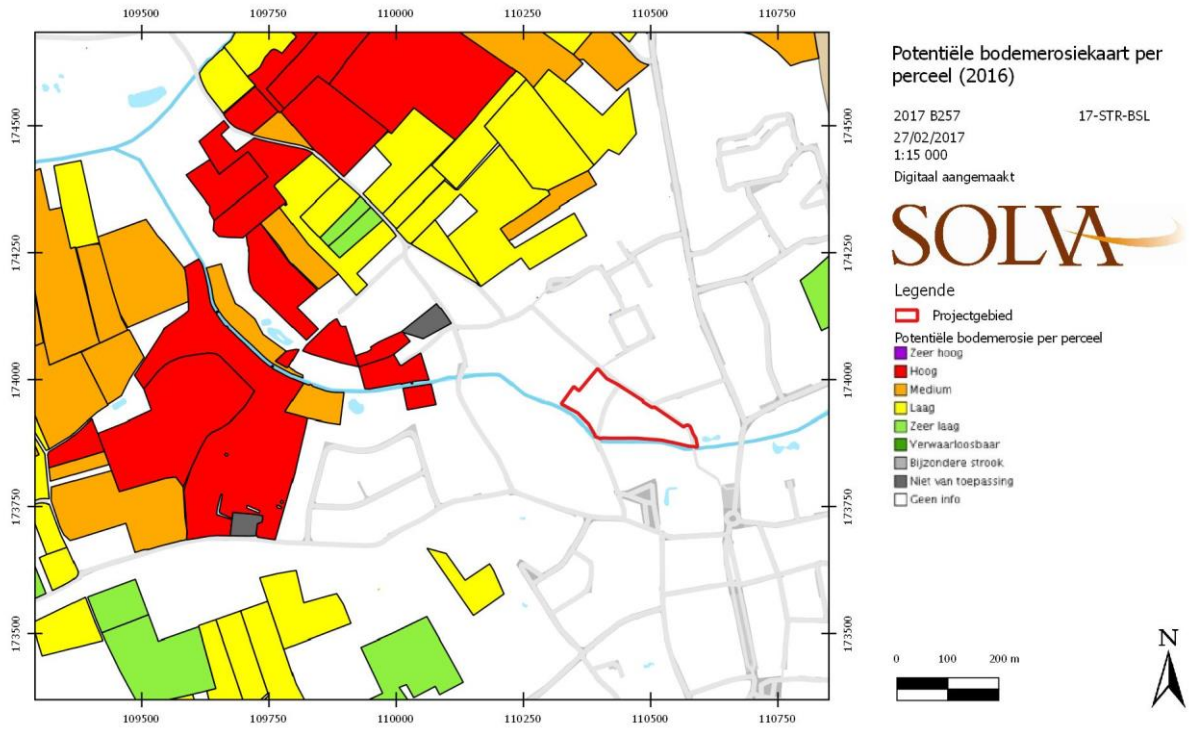

Figuur 21. Bodemerosiekaart (Databank Ondergrond Vlaanderen, geraadpleegd via WMS).

De **bodemerosiekaart** (figuur 21) toont dat langsheen de Bettelhovebeek percelen met hoge tot medium potentiële bodemerosie liggen. Gezien de locatie van het projectgebied langsheen die beek

en zijn hoogteverschil, kan verondersteld worden dat bodemerosie ook hier een impact heeft gehad op de bewaring van eventuele archeologische resten.

Specifieke bijkomende terreininformatie: controleboringen

Administratieve gegevens

- Uitvoeringstermijn: 31-03-2017 (boringen en analyse)
- Aard van het onderzoek: controleboring
- Betrokken actoren: Sigrid Klinkenborg en Evelien Taelman

De overige administratieve gegevens zijn dezelfde als de administratieve gegevens van het bureauonderzoek.

De onderzoeksopdracht

Om na te gaan of en in welke mate de werken aan eventuele archeologische niveaus zouden raken, werd het terrein bezocht en werden enkele controleboringen uitgevoerd. Deze boringen hadden als doel een antwoord te formuleren op onderstaande onderzoeksvragen:

- Hoe dik is het pakket teelaarde?
- Is er een buffer aanwezig onder deze teelaarde vooraleer de moederbodem wordt bereikt?
- Is er sprake van alluviale pakketten langsheen de Bettelhovebeek?

Beschrijving van de werkwijze en strategie van de controleboring

Verspreid over het terrein werden 2 boringen uitgevoerd (zie figuur 22). De locatie van deze boringen werd gekozen in functie van de bodemingrepen (pad en afgraving). De boringen werden uitgevoerd door Sigrid Klinkenborg en Evelien Taelman.

Figuur 22. Plan met aanduiding van de uitgevoerde controleboringen met rode bollen.

Alle relevante boorprofielen werden tegen een egale en neutrale achtergrond gefotografeerd (foto 5, 7). De boorgegevens worden verwerkt in een boorlijst (zie bijlage 7). De interpretatie werd uitgevoerd door Sigrid Klinkenborg.

Assessmentrapport

Verspreid over het terrein werden twee boringen uitgevoerd (foto 4-7). De boringen zijn uitgezet in functie van de geplande werken, om zodoende de impact van deze werken tegenover de bodemopbouw te kunnen plaatsen. De boringen situeren zich ten zuiden van het projectgebied (ter hoogte van het aan te leggen pad) en in de oostelijke zone, waar tot 20 cm wordt afgegraven. Uit de boringen kon het volgende vastgesteld worden:

- Boring 1: ploeglaag tot 37 cm, daaronder een laag van lichtbruine, zandige leem met vlekjes groenig-bruin zand en sterk gebioturbeerd (geen moederbodem). Deze laag loopt minstens tot 60 cm, wanneer de boring werd gestopt (geplande werken gaan hier tot -20cm).

- Boring 2: ploeglaag tot 15 cm. Tussen 15 en 54 cm groenig-grijs lemig zand dat zandiger wordt naar onderen toe en enkele baksteen- en houtskoolspikkels/brokjes bevat. Wellicht betreft het een alluviaal pakket. Van 54-72 cm een vrij heterogeen, groenig-grijs lemig zand met kleiige en lichtbruine leembrokjes. Opnieuw enkele baksteenspikkels. Het betreft bijgevolg nog steeds geen moederbodem.

Er kan dus gesteld het grootste deel van de verstoringen beperkt blijven tot de ploeglaag en/of een alluviaal pakket. De moederbodem ligt dieper dan 60 cm. Er is met andere woorden steeds (met uitzondering van het moeras/poel) een aanzienlijke buffer aanwezig tussen de onderkant van de verstoring en een eventueel archeologisch niveau.

Foto's 5 en 7 geven een beeld van de controleboringen, foto's 4 en 6 van hun situering. Ter referentie ligt bij elk boorprofiel een schaallat van 1 m.

Foto 4. Situering boring 1.

Foto 5. Boorprofiel boring 1.

Foto 6. Situering boring 2.

Foto 7. Boorprofiel boring 2.

2.6.2. Een tekstuele historische beschrijving van het onderzochte gebied

Algemene historiek

Gezien de locatie van het projectgebied net ten noorden van de archeologische zone van Zottegem, focussen we in dit hoofdstuk op de historische ontwikkeling van deze stad, en meer specifiek op (de voorlopers van) het Egmontkasteel en de bewoningskern ten noordoosten hiervan, gekend als 'Ten Dorpe'.

De oudste vermelding van Zottegem dateert van 1088 n.C., wanneer een zeker *Rothardus de Sotengem*, lid van de voornaamste adellijke heren in het Land van Aalst, vermeld wordt als getuige.[7] De Heren van Zottegem hadden een grote machtspositie verworven tussen het midden van de 10de en het midden van de 11de eeuw n.C., toen de streek tussen Dender en Schelde afwisselend door de Duitse keizer en de Vlaamse graven werd bezet.[8] Aanvankelijk bewoonden de Heren van Zottegem nog geen kasteel, maar een burcht. Deze burcht werkte bevorderlijk voor de ontwikkeling van de eerste bewoningskern die ontstaan was ten noordoosten er van, op de linkeroever van de Bettelhovebeek. Het laatmiddeleeuwse toponiem 'Ten Dorpe' verwijst nog naar de locatie van deze oude nederzetting: in het uiterste noorden van de gemeente.[9]

Deze bewoningskern wordt in de 13de eeuw uitgebouwd tot 'Vrijheid', waarbij diverse functies (eigen rechtspraak, bestuur, bidplaats, …) geconcentreerd worden op één centrale plaats ten koste van de gehuchten en wijken die er voorheen waren. De eerste vermelding van de Vrijheid van Zottegem

[7] De Potter & Broeckaert, 1981, 315.
[8] Van Durme, 2001, 18.
[9] Van Durme, 2001, 14, 16.

dateert van 1286 n.C. Het gevolg van dit alles was dat de oude nederzetting Ten Dorpe verlaten werd en de dorpskern zich verplaatste naar de huidige Heldenlaan (voorheen Nederstraete), Markt en Zavel, gebieden die voorheen wellicht als akkerland in gebruik waren.[10] De parochiale bidplaats werd overgebracht van de burchtsite naar haar huidige locatie tussen de Markt en de Zavel en er werd een centraal marktplein ingericht, van waaruit belangrijke uitvalswegen vetrokken.[11] Met het toenemen van de bevolking, werden geleidelijk aan de akkerlanden verder ingenomen, vooral langs de hoofdbaan Nederstraete – Markt - Hoogstraete en in mindere mate langs de zijwegen.

De bloeiperiode van Zottegem wordt in de 14de eeuw geplaatst en sprong voort uit de lakenproductie en wekelijke en jaarlijkse markten. Verschillende rampen, oorlogen en de pest remden de ontwikkeling van de stad tijdens de late middeleeuwen en vroegmoderne periode uiteindelijk af.[12]

Inventaris bouwkundig erfgoed

Op het terrein zelf zijn in de inventaris bouwkundig erfgoed geen gegevens beschikbaar. Opmerkelijk is dat het kappelletje op de hoek van de Leirensweg niet wordt vermeld. Vooral **net ten zuiden van het projectgebied, aan de overzijde van Bettelhovebeek**, zijn verschillende erfgoedobjecten aanwezig.

Een eerste object is de **kasteelhoeve** (zie onder meer figuur 26 voor zijn locatie), afhankelijk van het huidige Egmontkasteel. Deze hoeve is vastgesteld als bouwkundig erfgoed en samen met zijn omgeving (het hele gebied tussen de oude waterloop van de Bettelhovebeek en de gekalibreerde waterloop, samen met de toegangsweg en aanpalende molenvijver) als dorpsgezicht beschermd.

Deze kasteelhoeve was oorspronkelijk van een gesloten type en beschikte over een **watermolen** die eveneens eigendom was van het Egmontkasteel. De eerste vermelding van deze molen gaat terug tot 1429.[13] De oudst bewaarde delen van de kasteelhoeve, zijnde het molenhuis en woonhuis dateren uit het eerste kwart van de 19de eeuw. De watermolen verkeert nu in ruïneuze staat, enkel het metselwerk waarin het molenrad was geplaatst is nog bewaard. De molen functioneerde tot de jaren 1950, wanneer de aanpalende molenvijver werd gedempt.

De kasteelhoeve is te situeren tussen deze **molenvijver** en een woonplatform van een omgrachte **site**, waarin een gemetselde overwelfde 'kelder' is gegraven. Deze werd als aardappelkelder van de hoeve gebruikt, maar zijn oudere kern wordt in verband gebracht met het bestaan van een vroegere ijskelder.

Deze omgrachte site wordt in de inventaris vermeld als 'site met walgracht'. Het is de mogelijke verblijfplaats van de **heren van Benselhove** en misschien ook de tijdelijke woonplaats (in 1229) van de Heren van Zottegem. Vanuit historisch oogpunt zijn de omgrachte site, kasteelhoeve en bijhorende molen dan ook belangrijke relicten.[14] Archeologisch zijn deze objecten voorlopig echter ongekend.

Toponymie

Strijpen is, wat **naamgeving** betreft, te herleiden tot het Oudnederlandse 'Stripa', wat 'een streep land' betekent.[15] De deelgemeente wordt tussen 1162-1164 vernoemd als 'Stripis' en in 1212 en

[10] Van Durme, 2001, 21.
[11] De Wandel & Deschieter, 2011, 74.
[12] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120795
https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/300550
[13] http://www.molenechos.be/molen.php?AdvSearch=1595
[14] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/201031
[15] Lamarcq, 2001, 101; Van Durme, 2001, 18.

1240 vervolgens als 'Stripes'. In die 13de eeuw, was Strijpen vermoedelijk afhankelijk van de familie de Stripes tot het kort nadien onder de heerlijkheid Zottegem kwam.[16]

Beisloven gaat op zijn beurt terug op de reeds vernoemde heren van Benselhove, die hun woonplaats mogelijks hadden op de omgrachte site net ten zuiden van het projectgebied.

Historisch – cartografische documentatie van het projectgebied

a) Jacques Horenbault – Kaart van het Land van Aalst (1596/1617)

Figuur 23. Uitsnede van de kaart van het Land van Aalst door Jacques Horenbault (1596/1617) ter hoogte van het projectgebied (http://users.telenet.be/peter.de.clercq/lvakaartmb.jpg).

De omgeving Zottegem – Strijpen bevindt zich op de kaart van het Land van Aalst door Jacques Horenbault in de omgeving van twee plooien, wat de leesbaarheid niet bevordert (figuur 23). Verder is deze kaart weinig informatief voor het projectgebied. Over het algemeen wordt aangenomen dat deze kaart betrouwbaar is met betrekking tot de aanwezigheid van molens en (grotere) waterlopen.[17] Geen van beide zijn echter aangeduid op deze kaart in de omgeving van het projectgebied.

[16] https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120805

[17] Mededeling L. Bauters, provinciaal archeoloog Oost-Vlaanderen.

b) Plan van Sanderus (1641-1644)

Figuur 24. Plan van Zottegem door Sanderus (1641-1644) (via de Gentse Universiteitsbibliotheek).

Hoewel de nadruk bij het plan van Sanderus (figuur 24) op de stedelijke kern van Zottegem ligt, wordt in de linkermarge ook het projectgebied afgebeeld. De zone wordt gekenmerkt door twee gekanaliseerde waterlopen (de Bettelhovebeek). De Leirensweg wordt eveneens reeds afgebeeld, en loopt richting een windmolen (ook getekend op de Ferrariskaart) die op de kruising ligt met de weg richting Velzeke. Sanderus toont met deze kaart duidelijk dat het Egmontkasteel en de Bettelhovebeek de **noordelijke grens vormen van de stedelijke kern**, en dat verder noordelijk weinig tot **geen bewoning** aanwezig is.

c) Jozef Johan Frans Ferraris – Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik: Aelst (1771-1778)

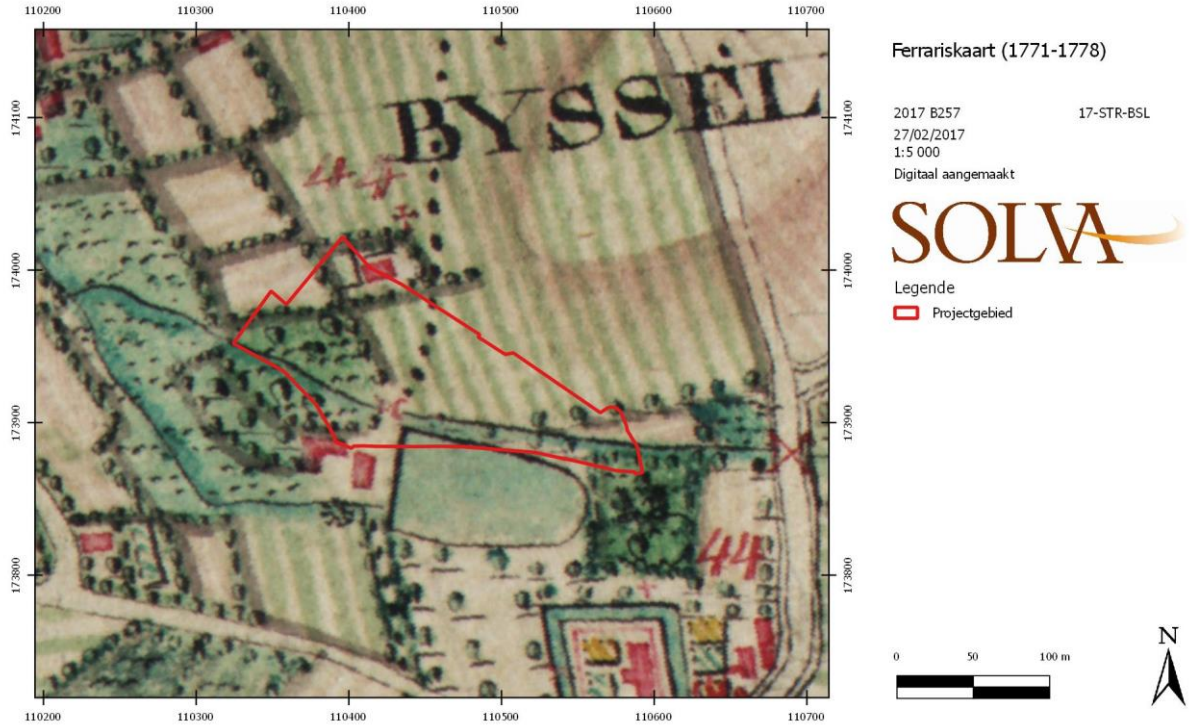

Figuur 25. Detail van de Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (AGIV, geraadpleegd via WMS).

Op de Ferrariskaart gaat het projectgebied gepaard met het toponiem **Bysselhoven** (figuur 25).[18] De zone omvat zowel **weiland**, **bosgebied** als vierkante **akkerpercelen** omzoomd met bomenrijen. In de noordelijke hoek bevindt zich een **structuur**, al is het wegens de afwijkende project niet zeker of deze wel degelijk binnen het projectgebied valt. Bovendien tekent de huidige **Leirensweg** zich reeds duidelijk af als een wegel doorheen het landschap. Van de Beislovenstraat is echter geen sprake. Ten zuiden van het projectgebied zijn verder de Bettelhovebeek, de kasteelhoeve, molenvijver en het kasteel van Zottegem herkenbaar. Het tracé van de omgrachte site valt eveneens te herkennen in de D-vormige bomenrijen.

[18] Wegens fouten op de georeferentie, eigen aan oud kaartmateriaal, valt het projectgebied niet volledig samen met het overeenkomstige terrein op de Ferrariskaart.

d) Atlas der Buurtwegen (ca. 1841)

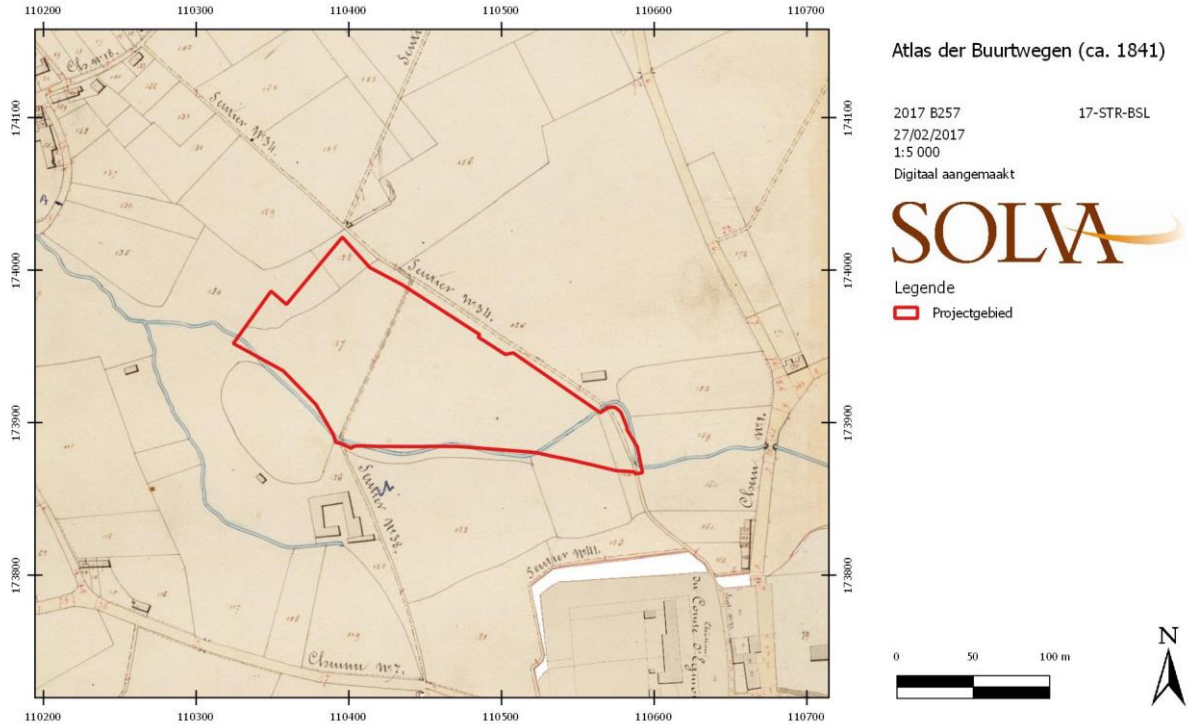

Figuur 26. Afbakening van het onderzoeksgebied op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1841) (AGIV, geraadpleegd via WMS).

Op de Atlas der Buurtwegen (figuur 26) is de huidige Leirensweg duidelijk als trage weg gedocumenteerd als ‘sentier n°38’. Daarnaast worden nu ook de **Beislovenstraat** en het **Kasteelpad** aangeduid als ‘sentier n°34’. Verder behoudt het projectgebied een open karakter, zoals dat reeds op de Ferrariskaart werd weergegeven. Er valt **geen bebouwing** binnen het gebied te bekennen. De kasteelhoeve en omgrachte site springen ten zuiden van het projectgebied wel duidelijk in het oog. De molenvijver wordt echter niet als waterpartij weergegeven, hoewel deze nog in functie is, maar valt te traceren in de percelering.

e) Philippe Vandermaelen – Cartes topographiques de la Belgique (1846-1854)

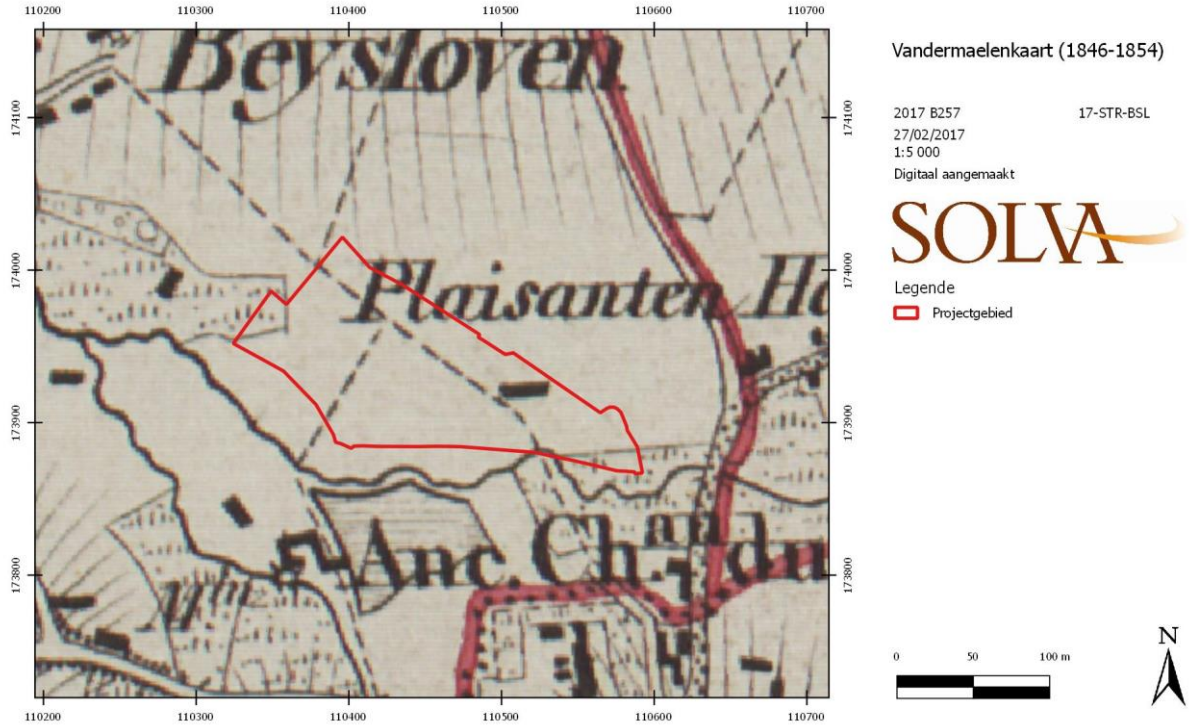

Figuur 27. Detail van Vandermaelenkaart uit 1846-1854 met aanduiding van het onderzoeksgebied (AGIV, geraadpleegd via WMS).

De georeferentie van de oorspronkelijke Vandermaelenkaart (figuur 27) vertoont ter hoogte van het projectgebied een duidelijke afwijking. Niettemin blijft de begrenzing van het projectgebied in de vorm van de Leirensweg, Beislovenstraat, het Kasteelpad en de Bettelhovebeek duidelijk herkenbaar. De aanduiding van de eerste drie met stippellijn wijst erop dat het slechts **secundaire wegen** betreft. Een opvallend verschil met de vorige kaarten, is dat de omgrachte site op deze figuur niet te herkennen is.

f) Philippe Chrétien Popp - Atlas cadastral parcellaire de la Belgique (1842-1879)

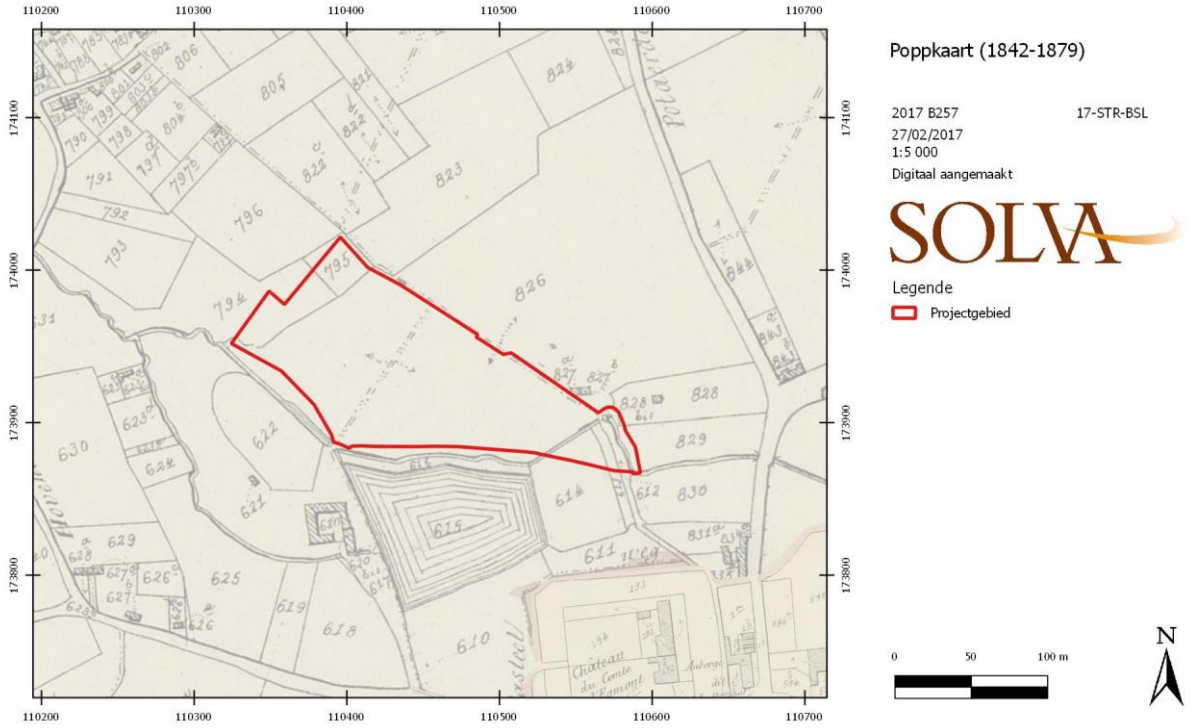

Figuur 28. Detail van het kadasterplan van Popp (1842-1879) met afbakening van het onderzoeksgebied (AGIV, geraadpleegd via WMS).

Het kadasterplan van Popp (figuur 28) brengt geen nieuwe elementen aan en geeft dezelfde situatie weer ten opzichte van de Atlas der Buurtwegen (figuur 26). Opnieuw vormt de Bettelhovebeek de grens tussen de stedelijke kern en een gebied met ruraal karakter, waarin het projectgebied zich situeert.

2.6.3. Een tekstuele beschrijving van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader

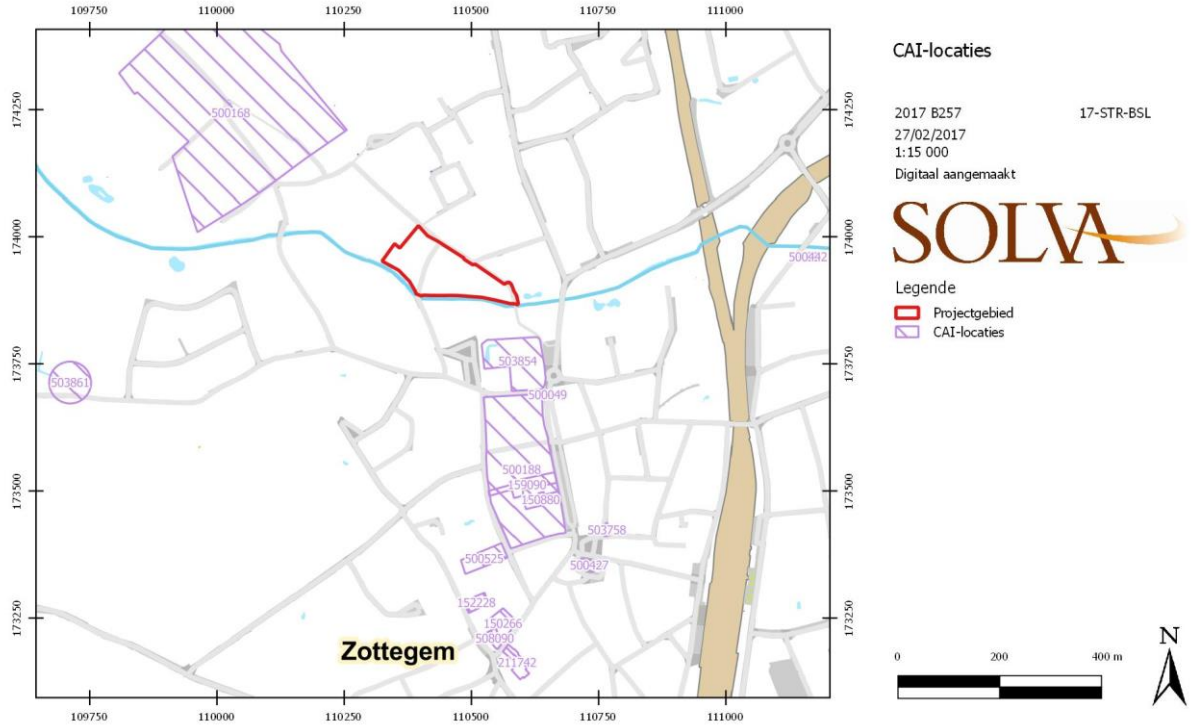

Figuur 29. Uittreksel uit de CAI met de gekende sites in de nabijheid van het terrein (Agentschap Onroerend Erfgoed; eigen bewerking).

Een uittreksel van de Centrale Archeologische Inventaris toont dat er geen gekende archeologische sites binnen het projectgebied liggen (figuur 29). Het terrein ligt circa 100 m ten noorden van de grens van de archeologische zone van Zottegem (figuur 10). De meeste CAI-meldingen bevinden zich binnen deze zone. Het gaat om verschillende archeologisch onderzoeken die gegevens opleverden omtrent het ontstaan en de ontwikkeling van de stad maar die minder relevant zijn voor het onderzoeksgebied.

In de onmiddellijke omgeving van het projectgebied, langs de Heldenlaan, zijn enkele oude nederzettingssporen gevonden. Deze staan echter los van de ontwikkeling van Zottegem als historische stadskern. De gegevens beperken zich tot kuilen uit de **midden-bronstijd** en een kuiltje met aardewerk uit de **ijzertijd**. Er worden ook vondsten uit de Romeinse periode gemeld (CAI-locatie 500188). Zo zouden in 1878 in de Kasteelstraat 'verscheidene nog asch inhoudende lijkbussen' gevonden zijn. Voor het projectgebied is vooral de site ten noordwesten relevant, al betreft het hier wel een andere landschappelijke positie, namelijk niet de beekvallei maar een droge leemrug (CAI-locatie 500168). Hier wordt de aanwezigheid van een concentratie Romeinse dakpannen en ander bouwpuin tijdens veldprospectie door Marc Rogge gelinkt aan de aanwezigheid van een **villa-domein**. Heel wat van het onderzoek te Zottegem, en van het grootste belang voor het projectgebied, is toegespitst op de site van het **kasteel van Egmont** (CAI-locatie 503854). Hierbij kwamen de restanten van drie stenen gebouwen aan het licht, die geïnterpreteerd werden als een 12de-eeuwse castrale kapel, een donjon die aan de 15de-eeuwse burcht voorafging en een zaalgebouw die ter uitbreiding werd gebouw op het eind van de 12de-begin 13de eeuw.[19]

In 2004 werden door pam Velzeke een vijftal **proefputten** gemaakt **tussen de Bettelhovebeek en het Egmontkasteel** in het kader van een stabiliteitscontrole van de ondergrond voor de bouw van een nieuw cultuurcentrum. Deze leverden geen belangrijke archeologische sporen op, behalve een

[19] https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300550; De Potter & Broeckaert, 1981; De Mulder *et al.,* 2001; Deschieter, 2001; Deschieter & De Mulder, 2002; De Wandel & Deschieter, 2011, 269-271; Rogge, 1989; Van Eenhooge, 1995; Van Eenhooge, 2013.

restant van een vroegmoderne ploeglaag. Deze **ploeglaag** werd echter slechts in één van de proefputten aangetroffen. In de andere kon deze niet meer worden waargenomen door verschillende **verstoringen en ophogingen**. Voor de zone tegen de beek aan wordt het profiel beschreven als *natte donkergrijze kleiige gronden afgezet door de meanderende beek. Daarboven werden meestal diverse ophogingspakketten uit verscheidene periodes geattesteerd. Op ca. 1m diepte onder het huidige loopvlak werd vooral in de omgeving van de beek een laag van **veenvorming** vastgesteld*. Een 14C-datering op een stuk hout uit dit pakket leverde een datering op tussen het **einde van de 17de eeuw en het midden van de 20ste eeuw**. Deze veenlaag werd vervolgens afgedekt door een dikke, relatief jonge ophoging, die in verband wordt gebracht met vroegere nivelleringen rond het Egmontkasteel.[20] Bij navraag bleek van de proefputten **geen situeringsplan** beschikbaar. De waterzieke gronden noopten tot het snel dichten van de proefputten, zonder tijd te laten voor het optekenen van de profielen (mededeling Johan Deschieter, 17/02/2017).

2.6.4. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

-Datering en interpretatie van geomorfologische eenheden van het projectgebied:

De sedimenten aan de oppervlakte (bodemtypes Aba, Acp en Ahp) dateren enerzijds uit het **laat-glaciaal**, wat algemeen gesteld met zich meebrengt dat archeologische informatie vanaf het laat-glaciaal, zeg maar vanaf ongeveer 10.000 jaar geleden, kan aanwezig zijn in het onderzoeksgebied. Anderzijds zijn op het terrein ook **holocene en/of tardiglaciale fluviatiele afzettingen** bovenop de pleistocene sequentie te verwachten (bodemtype EDx) als gevolg van zijn ligging in de Bettelhovebeek.

-Datering en interpretatie van de antropogene aanwezigheid in het plangebied:

Het cartografisch materiaal toont aan dat het tracé van de Leirensweg minstens tot de late 18de eeuw teruggaat. Het toponiem 'beisloven', refererend naar de heren van Benselhove, duidt er echter op dat de wijdere omgeving zeker in gebruik was sinds de volle middeleeuwen. Bewoning heeft zich echter steeds geconcentreerd **ten zuiden van de Bettelhovebeek**. De aanwezigheid van een omgrachte site, kasteelhoeve met bijhorende watermolen en het Egmontkasteel met zijn voorlopers dienen als beste illustratie van deze volmiddeleeuwse en recentere antropogene aanwezigheid.

Ten noorden van de Bettelhovebeek, buiten de historische kern, zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid veel zeldzamer. Er wordt enkel melding gemaakt van Romeins bouwmateriaal. Deze site bevindt zich echter in een andere landschappelijke context en niet in de waterzieke gronden van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als bos en/of weiland. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig zijn, al is dit weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. Enkel watergebonden structuren (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek.

2.6.5. Gemotiveerde interpretatie van vondsten, vondstcategorieën, sporen, spoorcombinaties, spoorcategorieën, archeologische structuren en activiteitenzones

Niet van toepassing.

2.6.6. Verklaring voor het ontbreken van archeologische vondsten, sporen of een archeologische site

Niet van toepassing.

2.6.7. Confrontatie van de bevindingen met de resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek

Niet van toepassing.

[20] De Mulder & Deschieter, 2004, 165; De Mulder & Deschieter, 2005, 254-255.

2.6.8. Tekstuele synthese

Stad Zottegem wenst, in het kader van de **reconversie** van het voormalig buurtschooltje en bijhorend terrein (ten zuiden van de Beislovenstraat, ten noorden van de Bettelhovebeek en doorsneden door de Leirensweg), het projectgebied heraan te leggen tot natuur- en milieu-educatief centrum met avontuurlijk-natuurlijk **speelpark**. Deze heraanleg gaat gepaard met **beperkte ophogingen**, **afgravingen**, **constructies**, **afbraak**, **rooi** en **aanplantingen**.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **stedenbouwkundige vergunningsaanvraag**. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.[21]

Het projectgebied bevindt zich ten noorden van Zottegem, **buiten de archeologische zone**, en ligt in de vallei van de Bettelhovebeek. In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de huidige Leirensweg**, aanwezig. Het toponiem 'beisloven', refererend naar de heren van Benselhove, duidt er echter op dat de wijdere omgeving zeker in gebruik was sinds de volle middeleeuwen. **Bewoning** heeft zich echter steeds geconcentreerd **ten zuiden van de Bettelhovebeek**. De aanwezigheid van een omgrachte site, kasteelhoeve met bijhorende watermolen en het Egmontkasteel met zijn voorlopers dienen als beste illustratie van deze volmiddeleeuwse en recentere antropogene aanwezigheid.

Ten noorden van de Bettelhovebeek, buiten de historische kern, zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid veel zeldzamer. Uit de cartografische studie blijkt het gebied (op één enkele, mogelijk fout gegeorefereerde uitzondering na) volledig **vrij** lijkt te zijn **van bebouwing**. Er wordt in de CAI voor de zone ten noorden van de Bettelhovebeek enkel melding gemaakt van Romeins bouwmateriaal. Deze Romeinse site bevindt zich echter in een andere landschappelijke context en niet in de **waterzieke gronden** van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als bos en/of weiland. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig zijn, al is dit weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. **Enkel watergebonden structuren** (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek. Het waterzieke karakter van de gronden werd bevestigd door enkele archeologische proefputten net ten zuiden van de beek. Indien toch oudere archeologische sporen zouden voorkomen, dan zijn deze ofwel bedekt onder **beekafzettingen** – en worden deze niet geraakt door de oppervlakkige werken - ofwel aangetast door **erosie**.

Binnen dit kader wenst de stad Zottegem nu het **Beislovenpark** aan te leggen. De werken worden, naar gelang hun bodemingreep, ingedeeld in i) deze met een effectieve, nieuwe verstoring, ii) deze met een zeer plaatselijke verstoring en iii) deze waarbij de verstoring beperkt blijft tot de teelaarde (rekening houdend met bodemtype en beekafzettingen) of het bestaande gabarit.

[21] Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0 van 1 januari 2017.

i) nieuwe verstoring

- aanleg van poel: een oppervlakte van 144 m² wordt onder talud verdiept tot maximaal 115 cm.

ii) zeer plaatselijke verstoring

- rooien en nieuwe aanplantingen: boomputten betekenen een zeer plaatselijke verstoring.

- bouw zandwerkplaats (ca. 40 m²): 50 cm diep.

- aanleg vlonders: verstoring afhankelijk van plaatselijke situatie, sowieso zeer beperkt (palen met doorsnede 120 x 120 mm).

iii) verstoring beperkt tot teelaarde of direct daaronder liggende alluviale afzetting, of bestaand gabarit

- opbraak van de bestaande toestand (betontegels-, -straatstenen en -palen, afrastering en grindverharding) blijft binnen het bestaand gabarit (317 lm, 1080 m²).

- afgraven/afplaggen/ontzoden (2447 m²): beperkt tot maximum 20 cm.

- keermuur (ca. 35 lm): 25 cm diep.

- performanceplek (3,14 m²): 25 cm diep.

- wandelpad (312 m²): 31 cm diep.

- buitenklas (ca. 40 m²): 16 cm diep.

- arena (ca. 21 m²): 29 cm diep.

- picknickplek (1 exemplaar): 19 cm diep.

- zitbanken (8 exemplaren): 19 cm diep.

Aangezien de reliëfwijzigingen beperkt zijn, het terrein quasi onverhard blijft en paden in waterdoorlatend materiaal aangelegd worden, hebben de werken een te verwaarlozen invloed op het watersysteem.

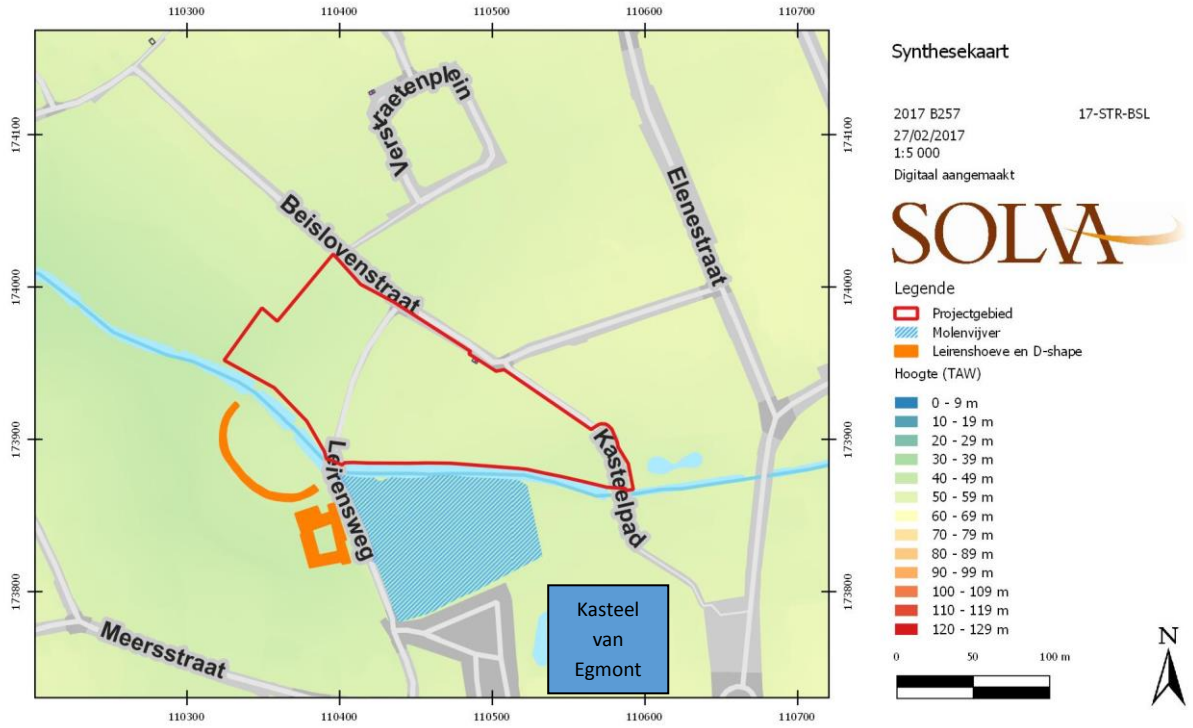

Figuur 30. Synthesekaart van het onderzoeksgebied. Het projectgebied ligt in de vallei van de Bettelhovebeek. Ten zuiden zijn een omgrachte site (mogelijk site met walgracht), kasteelhoeve, molen en bijhorende molenvijver te situeren.

2.7. Evaluatie van de onderzoeksvragen en potentieel op kennisvermeerdering, en de aard en waardering daarvan

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek konden de vooropgestelde **onderzoeksvragen beantwoord** worden. Hieronder worden deze beantwoord en wordt cf. *CGP 12.5.1.3, 7°* een inschatting gemaakt van het potentieel op kennisvermeerdering van het projectgebied, wat moet leiden tot de uiteindelijke evaluatie of bijkomend onderzoek noodzakelijk is.

-Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

Het projectgebied bevindt zich aan de noordelijke rand van het centrum van Zottegem, net **buiten de archeologische zone**. Er lijkt echter geen directe relatie te zijn met het projectgebied. Binnen het projectgebied zijn geen archeologische waarden gekend.

In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de huidige Leirensweg**, aanwezig. Het toponiem 'beisloven', refererend naar de heren van Benselhove, duidt er echter op dat de wijdere omgeving zeker in gebruik was sinds de volle middeleeuwen. **Bewoning** heeft zich echter steeds geconcentreerd **ten zuiden van de Bettelhovebeek**. De aanwezigheid van een omgrachte site, kasteelhoeve met bijhorende watermolen en het Egmontkasteel met zijn voorlopers dienen als beste illustratie van deze volmiddeleeuwse en recentere antropogene aanwezigheid.

Ten noorden van de Bettelhovebeek, buiten de historische kern, zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid veel zeldzamer. Uit de cartografische studie blijkt het gebied (op één enkele, mogelijk fout gegeorefereerde uitzondering na) volledig **vrij** lijkt te zijn **van bebouwing**. Er wordt in de CAI voor de zone ten noorden van de Bettelhovebeek enkel melding gemaakt van Romeins bouwmateriaal. Deze Romeinse site bevindt zich echter in een andere landschappelijke context en niet in de **waterzieke gronden** van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als bos en/of weiland. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig

zijn, al is dit weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. **Enkel watergebonden structuren** (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek. Het waterzieke karakter van de gronden werd bevestigd door enkele archeologische proefputten net ten zuiden van de beek. Indien toch oudere archeologische sporen zouden voorkomen, dan zijn deze ofwel bedekt onder **beekafzettingen** – en worden deze niet geraakt door de oppervlakkige werken - ofwel aangetast door **erosie**.

-*Wat is de landschapshistoriek van het terrein?*

De sedimenten aan de oppervlakte dateren enerzijds uit het laat-glaciaal. Anderzijds zijn op het terrein ook **holocene en/of tardiglaciale fluviatiele afzettingen** bovenop de pleistocene sequentie te verwachten als gevolg van zijn ligging in de Bettelhovebeek. Behalve de oostelijke zone van het projectgebied zijn er geen aanwijzingen voor recentere aanvullingen of vergravingen.

Door zijn ligging aan de Bettelhovebeek kunnen sites afgedekt zijn door beekafzetting. Uit de erosiekaart (figuur 21) blijkt echter dat de terreinen langsheen de Bettelhovebeek aan een vrij sterke graad van erosie blootgesteld kunnen zijn.

-*Welke gebruiksevolutie kende het terrein?*

Voor het einde van de 18de eeuw is er weinig informatie – behalve indirect het **toponiem Beisloven** – voorhanden die meer inzicht geeft in het gebruik van het terrein. Er lijkt echter geen directe link te zijn met het gebied ten zuiden van de Bettelhovebeek dat vermoedelijk reeds sinds de volle middeleeuwen in gebruik was (burchtsite [latere Egmontkasteel] en omgrachte site ter hoogte van de latere kasteelhoeve). Minstens sinds de late **18de eeuw** bepaalt de aanwezigheid van de Leirensweg het karakter van het projectgebied. Uit cartografische studie blijkt dat de percelen aan beide zijden van deze weg hoofdzakelijk dienst deden als bos en/of weiland. De Beislovenstraat en het Kasteelpad zijn van recentere datum en verschijnen voor het eerst op 19de eeuwse kaarten. Sinds die 19de eeuw zien we dat het terrein steeds zijn open karakter heeft bewaard maar een toenemende verdichting van de bebouwing kent ten noorden en westen van het projectgebied.

-*Wat is de impact van de geplande werken?*

Het projectgebied beslaat een oppervlakte van 1,713 ha. Samenvattend kan gesteld worden dat de werken slechts een zeer **beperkte impact** hebben, **zowel in diepte als oppervlakte**. De werken worden, naar gelang hun bodemingreep, ingedeeld in i) deze met een effectieve, nieuwe verstoring, ii) deze met een zeer plaatselijke verstoring en iii) deze waarbij de verstoring beperkt blijft tot de teelaarde of de net daaronder gesitueerde beekafzetting of het bestaande gabarit.

i) nieuwe verstoring

- aanleg van poel: dit is de enige daadwerkelijke verstoring die tot een zekere diepte reikt. Een oppervlakte van 144 m² wordt onder talud verdiept tot maximaal 115 cm.

ii) zeer plaatselijke verstoring

- rooien en nieuwe aanplantingen: boomputten betekenen een zeer plaatselijke verstoring maar blijven grotendeels binnen de teelaarde en het bestaande gabarit.

- bouw zandwerkplaats (ca. 40 m²): 50 cm diep.

- aanleg vlonders: verstoring afhankelijk van plaatselijke situatie, sowieso zeer beperkt (palen met doorsnede 120 x 120 mm).

iii) verstoring beperkt tot teelaarde of tot de net daaronder gesitueerde beekafzetting, of bestaand gabarit

- opbraak van de bestaande toestand (betontegels-, -straatstenen en -palen, afrastering en grindverharding) blijft binnen het bestaand gabarit (317 lm, 1080 m²).

- afgraven/afplaggen/ontzoden (2447 m²): beperkt tot maximum 20 cm.

- keermuur (ca. 35 lm): 25 cm diep.

- performanceplek (3,14 m²): 25 cm diep.

- wandelpad (312 m²): 31 cm diep.

- buitenklas (ca. 40 m²): 16 cm diep.

- arena (ca. 21 m²): 29 cm diep.

- picknickplek (1 exemplaar): 19 cm diep.

- zitbanken (8 exemplaren): 19 cm diep.

Aangezien de reliëfwijzigingen beperkt zijn, het terrein quasi onverhard blijft en paden in waterdoorlatend materiaal aangelegd worden, hebben de werken een te verwaarlozen invloed op het watersysteem.

-*Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau? (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)*

Het projectgebied bevindt zich in de vallei van de Bettelhovebeek, ten noorden van het centrum van Zottegem, **buiten de archeologische zone**. De archeologische zone betreft een afbakening die het resultaat is van de ontwikkeling van een bewoningskern sinds de (vroege?) middeleeuwen. Het is een historisch-archeologische realiteit dat de bewoning zich in het verleden in het centrum van Zottegem concentreerde, en dat vanaf men deze kern verlaat, de densiteit in bebouwing sterk afneemt. Er lijkt ter hoogte van het projectgebied ook geen directe link met de historische kern te zijn. Het is niet uit te sluiten, en zelfs eerder te veronderstellen, dat de Bettelhovebeek hierin een grensfunctie vervulde.

In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de huidige Leirensweg**, aanwezig. Daarnaast zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid echter zeldzaam. Uit de cartografische studie blijkt het gebied (op één enkele, mogelijk fout gegeorefereerde uitzondering na) volledig **vrij** lijkt te zijn **van bebouwing**.

Er zijn in de (ruime) omgeving enkele vindplaatsen uit de metaaltijden en de Romeinse periode gekend. Deze situeren zich echter in een andere landschappelijk positie (drogere, hoger gelegen gronden) en niet in de **waterzieke gronden** van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als **bos en/of weiland**. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig zijn, al is dit weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. **Enkel watergebonden structuren** (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek aangezien deze uitsluitend in een dergelijke context kunnen functioneren. Het waterzieke karakter van de gronden werd bevestigd door enkele archeologische proefputten net ten zuiden van de beek. Indien toch oudere archeologische sporen zouden voorkomen, dan zijn deze ofwel bedekt onder **beekafzettingen** – en worden deze niet geraakt door de oppervlakkige werken - ofwel aangetast door **erosie**.

Het **gebied net ten zuiden van de Bettelhovebeek**, buiten de vergunningsaanvraag, springt daarentegen wel in het oog. Het gaat om een in het verleden sterk gemanipuleerd (gekarteerd als vergraven, opgehoogde of bebouwde gronden) maar desalniettemin interessant gebied. Het

Egmontkasteel maakt deel uit van de archeologische zone van Zottegem en de occupatie op de site is minstens tot de volle middeleeuwen (donjon en zaalkerkje uit de romaanse periode) terug te voeren. Ook de aanwezigheid (tevens ten zuiden van de Bettelhovebeek) van de kasteelhoeve met bijhorende molen/molenvijver en de ten noorden gelegen omgrachte site willen we hier vermelden. Deze zone is beschermd als dorpsgezicht en minstens een deel van deze locatie dateert uit de late middeleeuwen maar mogelijk reeds uit de volle middeleeuwen. Beide locaties bevinden zich ten zuiden van de Bettelhovebeek die vermoedelijk een grens vormde. Er lijkt alvast geen directe relatie te zijn met het projectgebied.

De **werken** zullen anderzijds een **zeer beperkte impact** hebben op de ondergrond. Het overgrote deel van de effectieve bodemingrepen is **niet alleen beperkt in oppervlakte en versnipperd, maar zijn ook zeer oppervlakkig**. Uit **controleboringen** blijkt dat de ingrepen, met een enkele uitzondering, niet aan archeologisch relevante lagen of niveaus raken, maar zich hoofdzakelijk beperken tot de teelaarde of in enkele gevallen tot de net daaronder gesitueerde (recente) beekafzettingen.

Enkel de aanleg van de poel in de noordwestelijke hoek vormt een bodemingreep die tot een eventueel archeologisch niveau kan reiken. Het gaat echter ruimtelijk gezien om een beperkte ingreep (144 m², bovendien uitgraving onder talud).

Een eventueel verder archeologisch onderzoek zou slechts een zeer beperkt ruimtelijk inzicht (**kleine en oppervlakkige ingrepen**) en interpretatie kunnen bieden op aanwezige archeologische sporen/sites, als die al zouden aangesneden worden. Het **potentieel op kennisvermeerdering** is binnen de omvang van de geplande werken dan ook zeer **gering tot onbestaande** en een verder(e) archeologisch vooronderzoek/opvolging van de werken lijkt dus, kosten-baten beschouwd, niet aangewezen.

-Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel? (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing gelet op voorgaande, er is *de facto* **weinig tot geen wetenschappelijk kennispotentieel**.

-Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

Alle bovenstaande **onderzoeksvragen** konden op basis van de bureaustudie voldoende **beantwoord** worden. Het wetenschappelijk onderzoekspotentieel, als er al sporen zouden aangetroffen worden bij de werken, is zéér gering. Bijkomend vooronderzoek zal geen nieuwe inzichten brengen en is derhalve niet relevant.

Om deze redenen wordt in het kader van de stedenbouwkundige vergunning **geen verder archeologisch (voor)onderzoek** op het terrein geadviseerd. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

-Opgave van de onderzoeksvragen die moeten beantwoord worden om het aanwezige potentieel te exploiteren (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing.

-Kaart met afbakening van zones waar al dan niet archeologisch erfgoed vastgesteld of verwacht wordt (cf. CGP 12.5.1.3, 7°)

Niet van toepassing.

2.8. Beschrijving van de kaders waarbinnen het potentieel op kennisvermeerdering geëxploiteerd moet worden

Niet van toepassing.

2.9. Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Stad Zottegem wenst, in het kader van de **reconversie** van het voormalig buurtschooltje en bijhorend terrein (ten zuiden van de Beislovenstraat, ten noorden van de Bettelhovebeek en doorsneden door de Leirensweg), het projectgebied heraan te leggen tot natuur- en milieu-educatief centrum met avontuurlijk-natuurlijk **speelpark**. Deze heraanleg gaat gepaard met beperkte **ophogingen**, **afgravingen**, **constructies**, **afbraak**, **rooi** en **aanplantingen**.

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m². Derhalve diende in uitvoering van art. 5.4.1 3° van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.[22]

Ten behoeve van het bekomen van een bekrachtigde archeologienota is een bureauonderzoek uitgevoerd.

Het projectgebied bevindt zich aan de noordelijke rand van het centrum van Zottegem, net **buiten de archeologische zone** en ligt in de vallei van de Bettelhovebeek.

De **werken** zullen een **zeer beperkte impact** hebben op de ondergrond. Het overgrote deel van de effectieve bodemingrepen is zeer beperkt in oppervlakte en zeer oppervlakkig. Uit **controleboringen** blijkt dat deze ingrepen, met één enkele uitzondering, niet aan eventueel archeologisch relevante lagen raken. Enkel de aanleg van de poel in de noordwestelijke hoek vormt een bodemingreep die tot een eventuele archeologische site zou kunnen raken. Het gaat echter ruimtelijk gezien om een beperkte ingreep (144 m², uitgraving onder talud).

Anderzijds toont het perceel ook slechts een beperkt archeologisch/historisch potentieel. In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de huidige Leirensweg**, aanwezig. Het toponiem 'beisloven', refererend naar de heren van Benselhove, duidt er echter op dat de wijdere omgeving zeker in gebruik was sinds de volle middeleeuwen. **Bewoning** heeft zich echter steeds geconcentreerd **ten zuiden van de Bettelhovebeek**. De aanwezigheid van een omgrachte site, kasteelhoeve met bijhorende watermolen en het Egmontkasteel met zijn voorlopers dienen als beste illustratie van deze volmiddeleeuwse en recentere antropogene aanwezigheid.

Ten noorden van de Bettelhovebeek, waar het projectgebied zich bevindt, zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid veel zeldzamer. Uit de cartografische studie blijkt het gebied (op één enkele, mogelijk fout gegeorefereerde uitzondering na) volledig **vrij** lijkt te zijn **van bebouwing**.

Er zijn in de (ruime) omgeving enkele vindplaatsen uit de metaaltijden en de Romeinse periode gekend. Deze situeren zich echter in een andere landschappelijk positie (drogere, hoger gelegen gronden) en niet in de **waterzieke gronden** van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als bos en/of weiland. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig zijn, al is dit weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. **Enkel watergebonden structuren** (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek. Het waterzieke

[22] Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0 van 1 januari 2017.

karakter van de gronden werd bevestigd door enkele archeologische proefputten net ten zuiden van de beek. Indien toch oudere archeologische sporen zouden voorkomen, dan zijn deze ofwel bedekt onder **beekafzettingen** – en worden deze niet geraakt door de oppervlakkige werken - ofwel aangetast door **erosie**.

Een eventueel verder onderzoek zou slechts een zeer beperkt(e) ruimtelijk inzicht (**kleine en oppervlakkige ingrepen**) en interpretatie kunnen bieden op aanwezige archeologische sporen/sites als die al zouden aangesneden worden.

Het **potentieel op kennisvermeerdering** is in deze puntlocaties dan ook zeer **gering tot onbestaande** en een verder(e) archeologisch vooronderzoek/opvolging van de werken lijkt dus, kosten-baten beschouwd, niet aangewezen.

2.10. Samenvatting gericht op een niet gespecialiseerd publiek

Stad Zottegem wenst, in het kader van de **reconversie** van het voormalig buurtschooltje en bijhorend terrein (ten zuiden van de Beislovenstraat, ten noorden van de Bettelhovebeek en doorsneden door de Leirensweg), het projectgebied heraan te leggen tot natuur- en milieu-educatief centrum met avontuurlijk-natuurlijk **speelpark**. Deze heraanleg gaat gepaard met beperkte **ophogingen**, **afgravingen**, **constructies**, **afbraak**, **rooi** en **aanplantingen**.

In het onderzoeksgebied is minstens sinds de late 18de eeuw een straat, de **voorloper van de huidige Leirensweg**, aanwezig. Het toponiem 'beisloven', refererend naar de heren van Benselhove, duidt er echter op dat de wijdere omgeving zeker in gebruik was sinds de volle middeleeuwen. **Bewoning** heeft zich echter steeds geconcentreerd **ten zuiden van de Bettelhovebeek**. De aanwezigheid van een omgrachte site, kasteelhoeve met bijhorende watermolen en het Egmontkasteel met zijn voorlopers dienen als beste illustratie van deze volmiddeleeuwse en recentere antropogene aanwezigheid.

Ten noorden van de Bettelhovebeek, waar het projectgebied zich bevindt, zijn de indicaties voor antropogene aanwezigheid veel zeldzamer. Uit de cartografische studie blijkt het gebied (op één enkele, mogelijk fout gegeorefereerde uitzondering na) volledig **vrij** lijkt te zijn **van bebouwing**. Er zijn in de (ruime) omgeving enkele vindplaatsen uit de metaaltijden en de Romeinse periode gekend. Deze situeren zich echter in een andere landschappelijk positie (drogere, hoger gelegen gronden) en niet in de **waterzieke gronden** van de beekvallei. Sinds de late 18de eeuw is het projectgebied steeds in gebruik geweest als bos en/of weiland. Theoretisch kunnen oudere archeologische sites aanwezig zijn, al is dit weinig waarschijnlijk. De natte gronden maakten dit gebied weinig aantrekkelijk voor bewoning. **Enkel watergebonden structuren** (omgrachte site en watermolen) vestigden zich langsheen de (linkeroever van de) Bettelhovebeek. Het waterzieke karakter van de gronden werd bevestigd door enkele archeologische proefputten net ten zuiden van de beek. Indien toch oudere archeologische sporen zouden voorkomen, dan zijn deze ofwel bedekt onder **beekafzettingen** – en worden deze niet geraakt door de oppervlakkige werken - ofwel aangetast door **erosie**.

Een eventueel verder onderzoek zou slechts een beperkt(e) ruimtelijk inzicht (**kleine en oppervlakkige ingrepen**) en interpretatie kunnen bieden op aanwezige archeologische sporen/sites als die al zouden aangesneden worden. Het **potentieel op kennisvermeerdering** is in deze puntlocaties dan ook zeer **gering tot onbestaande** en een verder(e) archeologisch vooronderzoek/opvolging van de werken lijkt dus, kosten-baten beschouwd, niet aangewezen.

2.11. Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017, *Historische stadskern van Zottegem*, *Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300550 (geraadpleegd op 1 maart 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017, *Kasteelhoeve*, *Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/201031 (geraadpleegd op 1 maart 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017, *Strijpen*, *Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120805 (geraadpleegd op 1 maart 2017).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017, *Zottegem*, *Inventaris Onroerend Erfgoed* [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120795 (geraadpleegd op 1 maart 2017).

De Mulder G. & Deschieter J. 2004, Zottegem: Het archeologisch onderzoek in de stadskern, *Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2004*, 165-166.

De Mulder G. & Deschieter J. 2005, Het archeologisch onderzoek in de Zottegemse stadskern in 2004, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde* XII, 253-261.

De Mulder G., Deschieter J. & Van Strydonck M. 2001, Sporen uit de midden-bronstijd te Zottegem (O.-Vl.), *Lunula. Archaeologia protohistorica* IX, 17-18.

Denewet L. Lamarcq D. & Holemans H. 2015, *Leirensmolen*, Molenecho's: Belgisch Molenbestand [online], http://www.molenechos.be/molen.php?AdvSearch=1595 (geraardpleegd 1 maart 2017).

De Potter F. & Broeckaert J. 1981, Geschiedenis van de gemeenten behorende tot het huidige Zottegem, *Jaarboek van de Zottegemse Culturele kring* 25

Deschieter J. 2001, 'Rommel onder Remus…' Archeologisch noodonderzoek in de Zottegemse stadskern, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde* X:1, 181-202.

Deschieter J. & De Mulder G. 2002, Zottegem. Over de grafelijke burcht en een hospitaal, *Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2001*, 169-170.

De Wandel T. & Deschieter J. 2011, Cachepots: verborgen laatmiddeleeuwse potten bij bloemist, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkund*e XV, 253-257.

Lamarcq D. 2001, De herkomst van de gemeentenamen en de spotnamen van Zottegem, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde* X:1, 99-107.

Rogge M. 1989, In het voetspoor van Guicciardini: Een vondstvermelding uit de 16de-eeuw getoetst aan de resultaten van de archeologische veldprospektie in het Velzeekse, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde* IV, 191-195.

Sevenant M., Menschaert J., Couvreur M., Ronse A., Antrop M., Geypens M., Hermy M. & De Blust G. 2002, *Ecodistricten: Ruimtelijke eenheden voor gebiedsgericht milieubeleid in Vlaanderen. Deelrapport II: Afbakening van ecodistricten en ecoregio's: Verklarende teksten*.

Van Eenhooge D. 1995, Zottegem - Het Egmontkasteel, *Archeologie, monument en landschap*, s.l., Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur,

Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen, Afdeling Monumenten en Landschappen.

Van Eenhooge D. 2013, Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek aan het Egmontkasteel in Zottegem, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde* XVI, 261-282.

Van Durme L. 2001, Op toponymische speurtocht door het oude Zottegem, *Handelingen van het Zottegems Genootschap voor Geschiedenis en Oudheidkunde* 10:1, 13-26.

Verfaille N. 2016, *Beheerplan Beislovenpark Zottegem*, ALERT ECO & Ontwerpatelier Korstmos.

Geraadpleegde websites (laatste raadpleging 01/03/2017):

- https://www.dov.vlaanderen.be
- https://www.geopunt.be
- https://inventaris.onroerenderfgoed.be
- https://geo.onroerenderfgoed.be
- https://maps.google.be

3. Bijlagen

3.1. Plannen of figurenlijst

figuur	onderwerp (projectcode 2017B257)	aanmaakschaal	aanmaakwijze	datum
1	Kadastraal plan	1 op 1	digitaal	27-02-2017
2	Topografische kaart (detail)	1 op 1	digitaal	27-02-2017
3	Ontworpen toestand beplanting	1 op 1	digitaal	20-02-2017
4	Ontworpen toestand constructie	1 op 1	digitaal	20-02-2017
5	Ontworpen toestand grondverzet	1 op 1	digitaal	20-02-2017
6	Ontworpen toestand rooi en afbraak	1 op 1	digitaal	20-02-2017
7	Ontworpen toestand verharding (1)	1 op 1	digitaal	20-02-2017
8	Ontworpen toestand verharding (2)	1 op 1	digitaal	20-02-2017
9	Situering projectgebied op bodemkaart	1 op 1	digitaal	21-02-2017
10	Situering projectgebied t.o.v. archeologische zone	1 op 1	digitaal	27-03-2017
11	Topografische kaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
12	Gewestplan	1 op 1	digitaal	27-02-2017
13	Quartair geologische profieltypekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
14	Tertiair geologische profieltypekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
15	Hoogtekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
16	Dwarsdoorsnede op het hoogtemodel (noordoost-zuidwest)	1 op 1	digitaal	27-02-2017
17	Dwarsdoorsnede op het hoogtemodel (oost-west)	1 op 1	digitaal	27-02-2017
18	Bodemtypekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
19	Bodemassociatiekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
20	Bodembedekkingskaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
21	Bodemerosiekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
22	Locatie controleboringen	1 op 1	digitaal	31-03-2017
23	Kaart Horenbault	1 op 1	digitaal	04-04-2017
24	Kaart Sanderus	1 op 1	digitaal	27-02-2017
25	Ferrariskaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
26	Atlas der Buurtwegen	1 op 1	digitaal	27-02-2017
27	Vandermaelenkaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
28	Poppkaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017
29	Kaart CAI	1 op 1	digitaal	27-02-2017
30	Synthesekaart	1 op 1	digitaal	27-02-2017

3.2. Fotolijst

Foto	onderwerp (projectcode 2017B257)	type foto	vervaardiging	datum
1	Luchtopname (meest recent)	luchtfoto	digitaal	17-02-2017
2	Huidige toestand	huidige toestand	digitaal	september 2009
3	Huidige toestand	huidige toestand	digitaal	september 2009
4	Locatie boring 1	controleboring	digitaal	31-03-2017
5	Boorprofiel 1	controleboring	digitaal	31-03-2017
6	Locatie boring 2	controleboring	digitaal	31-03-2017
7	Boorprofiel 2	controleboring	digitaal	31-03-2017

3.3. Lijst van de bijlagen

projectcode	**2017B257**
plannummer	**1**
type plan	bouwplan
onderwerp plan	grondplan Beislovenpark beplanting
aanmaakschaal	1/250, detail 1/50
aanmaakwijze	Digitaal
datum	22-08-2016
plannummer	**2**
type plan	bouwplan
onderwerp plan	grondplan Beislovenpark constructie
aanmaakschaal	divers
aanmaakwijze	digitaal
datum	22-08-2016
plannummer	**3**
type plan	bouwplan
onderwerp plan	grondplan Beislovenpark grondverzet
aanmaakschaal	1/250, typeprofielen 1/100
aanmaakwijze	digitaal
datum	22-08-2016
plannummer	**4**
type plan	bouwplan
onderwerp plan	grondplan Beislovenpark rooi en afbraak
aanmaakschaal	1/500
aanmaakwijze	digitaal
datum	22-08-2016

plannummer	**5**
type plan	bouwplan
onderwerp plan	grondplan en doorsnedes Beislovenpark verharding (1)
aanmaakschaal	divers
aanmaakwijze	digitaal
datum	22-08-2016
plannummer	**6**
type plan	bouwplan
onderwerp plan	grondplan en doorsnedes Beislovenpark verharding (2)
aanmaakschaal	divers
aanmaakwijze	digitaal
datum	22-08-2016
plannummer	**7**
type plan	boorlijst
onderwerp plan	beschrijving controleboringen beisloven
aanmaakschaal	nvt
aanmaakwijze	digitaal
datum	31-03-2017